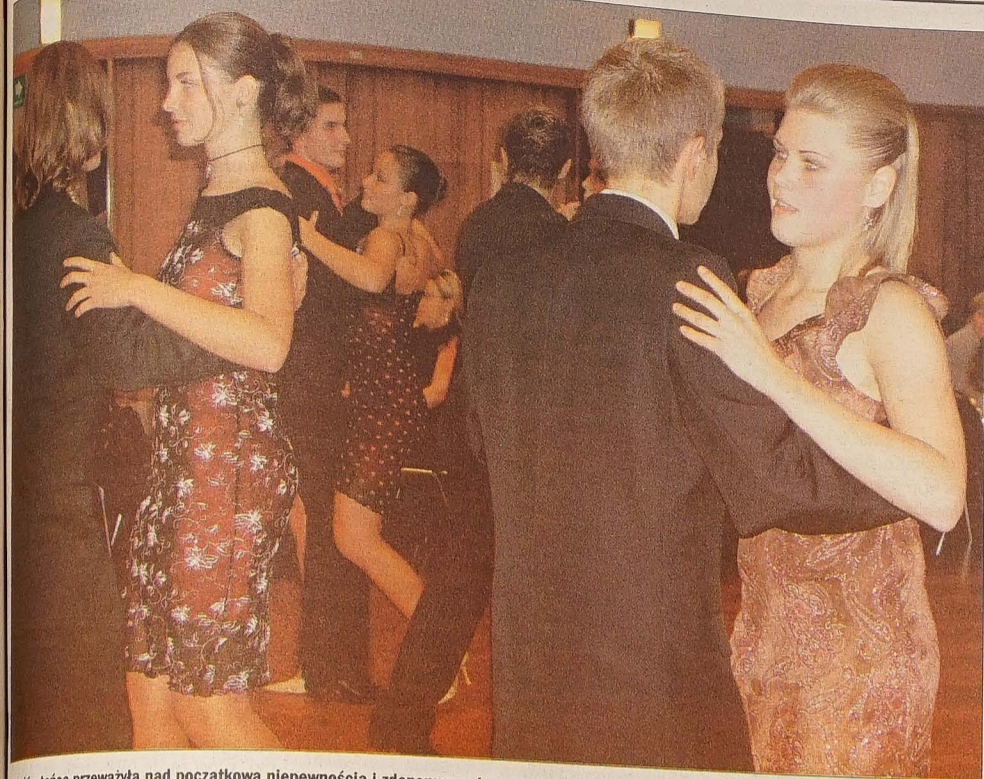

DZIŚ W NUMERZE:

M. Bieleś: Na razie bez pozwu **str. 2**
 Serwis przedwyborczy **str. 3**
 Rozmowa z Pavlem Mertlíkiem **str. 4**
 Będziemy Polakami? **str. 1-5**

SOBOTA
16 PAŹDZIERNIKA 2004
NR 120
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč
 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

Wzrost w tańca przeważa nad początkową niepewnością i zdenerwowaniem uczestników lekcji pokazowej.

Fot. BARBARA GLAC

Półmetek kursu tańca

TRZYNIEC (bag) - W sali balowej Centrum Kultury „Trisia” odbyły się 14 i 15 bm. pokazowe lekcje tańca towarzyskiego uczniów klas drugich Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie. Ogółem 114 kursantów, czyli 57 par, reprezentowało rodzicom, gronu profesorskiemu i kolegom, czego nauczycieli podczas sześciu lekcji prowadzonych przez **Otona Hilę** i **Ewę Trosook**, które zorganizowała **Joanna Martynek**. Młodzież zaprezentowała tańce narodowo-towarzystwie, klasyczne i latynoamerykańskie, a także country.

Krótką lekcję ostatniego z wymienionych gatunków otrzymali przy okazji również rodzice. Wspaniały pokaz taneczny dali: zespół country „Kanafas” z KaSS „Strzelnica” w Cz. Cieszynie oraz najmniejsi tancerze Klubu tanecznego „Elan” **Nikolka Wacławik** i **Michał Niemiec**, uczniowie PSP w Trzyńcu I. O dobry nastrój w trakcie wieczoru zadbał pianista **Petr Mikeska** oraz **Roman Grygar**. Z możliwości powtórki z kroków i figur tanecznych skorzystali ubiegłorocznicy i wcześniejsi absolwenci kursu. Mistrz **Hila**, zabierając głos,

podkreślił, że „odchowani” w różnych zespołach ludowych i grupach tanecznych Zaolziaacy bywają ozdobą parkietu sali balowej „Trisii”.

Fot. ROMAN BASELIDES

Bio - jarmark

CZ. CIESZYN (man) - Z okazji przypadającej w tych dniach 132. rocznicy początków szkolnictwa rolniczego w Cieszyńskim, Zespół Szkół Rolniczych w Cz. Cieszynie zorganizował wczoraj bio - jarmark oraz wystawę. (Na zdjęciu poniżej - jej fragment).

Ciąg dalszy na str. 2

EKOLOGIA TEMATEM ZAJĘĆ SZKOLNYCH

Zacznijmy od dzieci

CZ. CIESZYN (bag) - W czwartek odbył się w Centrum Pedagogicznym ciekawy wykład RNDr **Ireny Smolowej, Ph.D.** z Uniwersytetu im. Pałackiego w Ołomuńcu na temat ochrony środowiska naturalnego.

Nauczyciele geografii i nauki o przyrodzie mieli okazję zapoznać się z przyjętą w tym roku nowelizacją ustawy o ochronie przyrody z 1992 r., a także z historią i obecnym stanem miejsc objętych w naszym kraju opieką ekologów i uznanych za rezerwy. Do najważniejszych należą m.in. Szumawa, Karkonosze, Beskidy.

- *Zachowanie ekologiczne w regionie przemysłowym jest sprawą niezwykle ważną i trudną, a wszczepianie dzieciom i młodzieży takich zachowań i dostarczanie im potrzebnych informacji leży właśnie na barkach nauczycieli* - powiedziała prelegentka.

Nowy kanał

LOMNA DOLNA (man) - Wczoraj w Łomnej Dolnej dobiegła końca budowa nowego kanału ściekowego w centrum gminy.

Do kanału w pierwszej kolejności podłączone zostaną obiekty w centrum wsi - obie szkoły, hotel „Pod Akacjami” urząd gminny z domem nr 186, a później także pozostałe domy mieszkalne. Zbudowano też nową oczyszczalnię ścieków, której pojemność pozwoli w przyszłości na podłączenie się do kanalizacji również nowo powstających domów.

Koszt prac, które rozpoczęto z początkiem lipca, pokryła dotacja z Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 5,6 mln Kč.

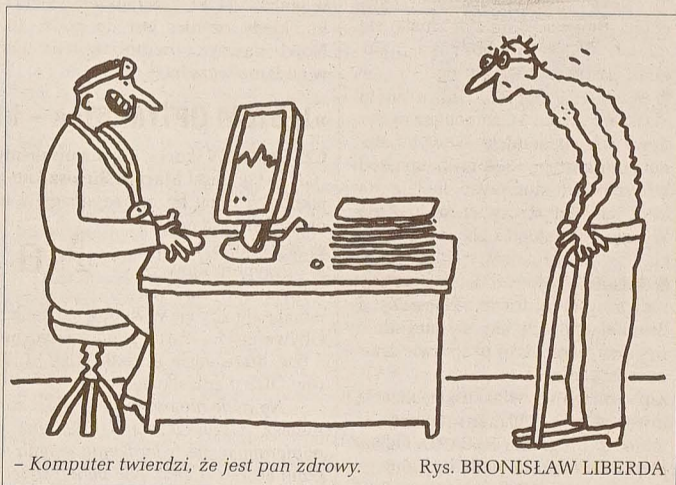
Agencja Ochrony Przyrody i Krajobrazu przy wsparciu finansowym Ministerstwa Ochrony Środowiska Naturalnego RC miesiąc temu wydała publikację poświęconą omawianej tematyce. Książka pt. „Ostravsko” jest jednak na razie do nabycia wyłącznie w... brneńskim „Ekocentrum”.

SZPITAL UNIWERSYTECKI PROSI O POMOC Potrzebna krew!

OSTRAWA (wak) - Klinika w Ostrawie Porubie ma deficyt krwi. Jak wynika z informacji jej rzecznika, zapasy tego życiodajnego płynu są na wyczerpaniu. Wprawdzie nie musiano jeszcze przekładać terminów ważnych operacji, lecz na dniach może taka konieczność zaistnieć.

W centrum traumatologicznym i oparzeniowym leży trzech pacjentów, którzy doznali bardzo poważnych obrażeń przy pracy. Jeden został porażony prądem elektrycznym, drugi ucierpiał podczas manipulacji z materiałem wybuchowym, trzeci poparzył się od substancji łatwopalnej. Tylko te trzy osoby potrzebują codziennie krwi od 10 do 15 dawców.

Do ostrawskiego Banku Krwi zgłasza się codziennie 70-80 dawców krwi. Ciąg dalszy na str. 2

- Komputer twierdzi, że jest pan zdrowy.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Immatrykulacja studentów

TRZYNIEC (man) - W miejscowej filii Wyższej Szkoły Górniczej - Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie w środę został zainaugurowany nowy rok akademicki.

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

SOBOTA - Zachmurzenie duże z opadami deszczu. Temperatura od 7 st. w nocy do 10 st. C w dzień.

NIEDZIELA - Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady deszczu. Temperatura od 3 st. w nocy do 10 st. C w ciągu dnia.

PONIEDZIAŁEK - Bez większych zmian.

O PRACY TOWARZYSTWA NAUCZYCIELI POLSKICH Z PREZES MAŁGORZATĄ RAKOWSKĄ

Będziemy Polakami?

Wejście do Unii Europejskiej miało ułatwić zachowanie tożsamości narodowej, jednak, jak się dobrze przyjrzeć, nie wszystkie zmiany ostatniego czasu wychodzą polskiemu szkolnictwu narodowemu w Republice Czeskiej na dobre. Na straży polskości naszych dzieci od lat stoi Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC. Tę 340-osobową organizację aktywnych nauczycieli oraz rzeszy emerytowanych pedagogów prowadzi prezes **Małgorzata Rakowska**.

Czy towarzystwo, organizacja branżowa, może wpływać na to, w jaki sposób sprawy poczucia tożsamości narodowej

są odbierane przez nauczycieli, a za ich pośrednictwem uczniów?

Może i od wielu lat wpływa. Prześlanką naszej pracy jest, że jesteśmy Polakami, a Polacy chcą być bliżej Polski - to jasne. Nie tylko poprzez używanie języka polskiego, ale poprzez poznawanie polskiej kultury, tradycji i życia codziennego.

Do młodzieży adresujemy wycieczki edukacyjne. Prawie wszystkie dzieci polskich szkół w ramach problematyki holocaustu odwiedzają muzeum na terenach byłego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu oraz Kraków, czasem Kopalnię Soli w Wieliczce. Ci najlepiej

si uczniowie tradycyjnie w nagrodę wyjeżdżają do Warszawy. Wycieczki nad Wisłę to nie piknik - to solidna lekcja polskości, o którą od wielu lat wybornie dba ich główny organizator, dyrektor czeskokocieszyńskiej PSP **Stanisław Folwarczny**. Z pomocą TNP przychodzi w ich organizacji Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” z Warszawy, która pokrywa wcale niemałe koszty biletów wstępu do zwiedzanych instytucji. Owszem, czasem splendor poznawanych zabytków niedorównuje bazie zakwaterowania. Mamy jednak do czynienia z grupami młodzieżowymi i trudno liczyć na, jak to się zdarza czasami wśród nauczycieli, na trzygwiazdkowe hotele.

Ciąg dalszy na str. 5

Fot. autor

WSPÓLNOTA - COEXISTENTIA ruch polityczny **popiera**
prezes ZG PZKO ZYGMUNT STOPA osobiście **popiera**

MARIANA KUSIA
 z listy wyborczej **ČSSD**

U rodaków

W Skoczowie odbył się V Konkurs Znajomości Gwary na Śląsku Cieszyńskim. W kategorii dzieci i młodzieży największe uznanie jurorów zdobyła 11-letnia Faustyna Pressel z Koniakowa. Tuż za nią znalazła się Bogusława Szarzec z Wisły i Laura Kukuczka z Koniakowa. Wyróżnienie dla najmłodszego uczestnika otrzymał 4-letni Radosław Cieślak. W kategorii osób dorosłych 1. miejsce nie przyznano, 2. miejsce zajął Józef Chmiel z Zaolzia, a 3. Aniela Raszka z Bładnic. Za poetycką twórczość gwarową wyróżnienie otrzymała zaolziańska poetka Aniela Kupiec.

W cieszyńskiej Filii UŚ odbyło się kolegium dziekańsko-rektorskie poświęcone strategii rozwoju Filii oraz jej miejscu w strukturze uczelni. W spotkaniu uczestniczył rektor UŚ, prorektorzy i dziekani wszystkich 12 wydziałów uczelni oraz rektorzy poprzedniej kadencji. Rektor, prof. Janusz Janeczek podkreślił, że dla cieszyńskiej Filii szansą jest jej przygraniczne położenie, które umożliwia stworzenie tutaj centrum współpracy międzynarodowej.

Po wielu perturbacjach doszło wreszcie do rozstrzygnięcia przetargu na gruntową modernizację skoczni narciarskiej w Wiśle Maliniec. Przetarg wygrała Hydrobudowa Śląsk SA Katowice, która zaoferowała wykonanie modernizacji obiektu za 35,5 mln zł, dając najniższą cenę spośród 10 firm ubiegających się o realizację tego zadania.

Cisownica otrzyma przejście graniczne z Republiką Czeską, najpierw jednak po stronie czeskiej musi powstać 800-m odcinek drogi z Nydku do granicy. Nowe przejście ma służyć początkowo tylko pieszym i rowerzystom, ale docelowo także zmotoryzowanym.

Cieszyński Ratusz zamówił wykonanie koncepcji nowego targowiska w tym samym miejscu, w którym funkcjonuje obecne, największe w mieście, przy ul. Katowickiej. Będzie to obiekt zadaszony, dwukondygnacyjny. Stoiska handlowe mają się mieścić na piętrze budynku, natomiast parter zajmie parking.

W cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego po raz 34. zainaugurowano nowy rok akademicki. Nowymi studentami zostało 1390 osób, spośród których 378 studiować będzie na Wydziale Artystycznym, a 1012 na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji.

Władze Skoczowa, Istebnej, Golezowa, Zebrzydowic, Dębowca i Brennej spotkały się, by uzgodnić wspólne stanowisko w sprawie zrzeszenia się zwrotu podatku VAT, zapłaconego w związku z realizacją inwestycji współfinansowanych z unijnego programu SAPARD. Odstąpienia od zwrotu podatku domaga się Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Przedstawiciele cieszyńskich gmin doszli do zgodnego wniosku, że nie ma powodu ulegać żądaniom agencji.

Coraz większą popularnością w świecie cieszą się produkowane w Koniakowie koronkowe stringi. Od pewnego czasu zamawiane są przez Japończyków, a dzięki temu, że pojawiły się na wystawie w Muzeum Sztuki Użytkowej w Frankfurtu nad Menem, wzrosła ich popularność również na rynku niemieckim.

Szczyrk chce ściągnąć na swoje stoki narciarzy z Ukrainy i Rosji. Władze gminy przygotowały specjalną ofertę dla turystów ze Wschodu, którą zaprezentują na Międzynarodowych Targach Turystycznych w Kijowie. Pierwsi narciarze z Rosji i Ukrainy przyjechali do Szczyrku w zeszłym roku – oprócz zamożnych turystów byli to również młodzi narciarze przyjeżdżający na obozy młodzieżowe.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Na czeskokleszyńskim rynku prawie gotowe są już fundamenty pod przyszłą fontannę.

Fot. JACEK SIKORA

Rynek ciągle w remoncie

CZ. CIESZYŃ (kor) – Od czerwca br. mieszkańcom Cz. Cieszyńska utrudnia życie remont płyty rynku Armii Czesosłowackiej. Z powodu prac budowlanych rynek otoczony został płotem i trzeba nadrobić drogi. I będzie tak jeszcze przez ponad miesiąc. Jak nas poinformował wiceburmistrz Marian Kuś, trzeci, ostatni etap remontu powinien się zakończyć w

ostatnich dniach listopada.

Obecnie płytę rynku pokryła siatka z szarych granitowych płyt. Innym kolorem będzie się odróżniała od reszty płyty rynku nieduży płaszczyna przy ratuszu. W tym miejscu stał dom rodziny Tetlów. – Wdowa po Henryku Tetli podarowała miastu w latach 20. działkę pod budowę ratusza – wyjaśnia wiceburmistrz Kuś.

Na środku rynku stanie fontanna wg projektu Otomara Ševčíka, autora m.in. Fontanny Křižíka w Pradze czy projektu rekonstrukcji fontanny na Rynku T.G. Masaryka w Karwinie.

Koszty trzeciego etapu remontu wyniosą ok. 21,5 mln Kč, z czego 73 proc. pokryje dotacja z Unii Europejskiej.

Potrzebna krew!

Dokończenie ze str. 1

Aby jednak zrealizować zamówienia szpitali, powinno ich być co najmniej o 20-30 więcej. Obecnie najbardziej potrzebna jest krew z czynnikiem RH minus.

Przypomnijmy, iż krwiodawcą może zostać człowiek zdrowy, w wieku 18-65 lat. Również świeże tatuaże i ślady zadrapań dyskwalifikują potencjalnego dawcę. Jednorazowo oddaje się do 450 ml krwi. Cały zabieg, łącznie z poprzedzającym go badaniem trwa ok. 20 minut.

Ostrawska placówka krwiodawstwa pobiera krew w dni powszednie w godz. 7-14.30, z wyjątkiem czwartku, kiedy czynna jest do godz. 16. Nowi dawcy powinni zgłosić się w godzinę wcześniej.

»JESTEM OPTYMISTĄ« – MÓWI BYŁY POSEŁ MARIAN BIELESZ

CZ. CIESZYŃ (kor) – Jak już pisaliśmy we wtorkowym nr. „GL”, były poseł Marian Bieleśz kategorię zaprzecza, jakoby w lipcu br. za rezygnację z mandatu poselskiego otrzymał łapówkę w wysokości 15 mln Kč. Przypomnijmy, że informacje na ten temat pojawiły się w wypowiedziach niektórych członków Obywatelskiej Partii Demokratycznej (ODS) w związku z tzw. aferą posła Kořistki. Czy M. Bieleśz zaskarży liderów ODS o zniesławienie?

– Na razie nie noszę się z takim zamiarem – powiedział Bieleśz naszej gazecie. – Jak już mówiłem, ODS-owcy popierają swoje twierdzenia jedną wypowiedzią jakiegoś pana Marka Dalika. Nie padły wobec mnie żadne zarzuty ze strony Policji RC ani prokuratury. Policja wezwła mnie tylko przed półtora miesiącem i miałem się wówczas wy-

wiedzieć na temat afery Kořistki. Wypowiedzi nawet nie zaprotokołowano.

M. Bieleśz nie ukrywa jednak, że jeżeli pojawią się oficjalne zarzuty wobec jego osoby, będzie się starał robić wszystko, by oczyścić swoje imię. – Jeśli zajdzie taka potrzeba, pozwę ODS-owców do sądu. Ale muszę przyznać, że i tak nie jest mi łatwo. Dzwonią do mnie koledyzy i kilka razy dziennie muszę wyjaśniać, że „nie wziętem w łapę”. Było nawet kilka dziwnych anonimowych telefonów...

Mimo wszystko jednak jestem optymistą i wierzę, że uda mi się sprawę wyjaśnić – stwierdził M. Bieleśz, dodając: – Jestem tylko ciekaw, czy media, które obecnie piszą o wzięciu przeze mnie łapówki, będą tak samo rzetelnie informować o tym, że oskarżenia okazały się nieprawdziwe.

Piekawostki

Pechowy zółw

Zółwie, uważane w Azji za symbol długowieczności i powodzenia, nie zawsze przynoszą szczęście. Przekonał się o tym pewien taksówkarz w Hongkongu, któremu zółw przebił dach pojazdu. Duży zółw spadł z czwartek z okna mieszkania na dziesiątym piętrze, prosto na dach przejeżdżającej taksówki. Zółw jest ranny, ma potrząskaną skurupę.

Taksówkarz miał zdecydowanie mniej szczęścia niż zółw. Nie dość, że zwierzę zniszczyło mu samochód, tego samego dnia jeden z pasażerów ukradł mu telefon komórkowy.

Nie boją się wilka

Włoskie dzieci boją się najbardziej wojny, zamachów i terrorystów, krwi i imigrantów. Raport psychologów dziecięcych na temat lęków najmłodszych przedstawił dziennik „La Repubblica”.

Minęły już czasy, gdy dzieci bały się złego wilka i Baby Jagi – twierdzą psychologowie Massimo Ammaniti i Marcello Bernardi. Specjaliści nie mają wątpliwości, że nowe lęki, jakich doświadczają dzieci, wynikają przede wszystkim z ich kontaktu z telewizją. Nic zatem dziwnego – podkreślają lekarze – że najbardziej dzieci boją się wojny i zamachów terrorystycznych oraz krwi, którą ciągle oglądają na ekranie. W następnej kolejności pytane o to, czego się obawiają, wymieniają utratę domu i rodziców, imigrantów, wypadków samochodowych oraz ludzi, którzy mogą ich porwać i skrzywdzić.

Na imię małpa

Chińskie urzędy nie zgodziły się, by mieszkaniac Zhengzhou, stolicy prowincji Henan w środkowych Chinach, nadał swemu synkowi imię @. @ to znak rozpoznawczy także w Państwie Środka dzięki Interne-

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA SZKÓŁ ODNOWY WSI Obiady dla firm

TRZANOWICE (sch) – Wczoraj zakończyła się w Trzanowicach trziodniowa Międzynarodowa Konferencja Szkół Odnowy Wsi. Zorganizowała ją tranzowicka Szkoła Odnowy Wsi.

Konferencja przebiegała od środy w Czeladnej. Wczoraj natomiast jej uczestnicy (m.in. z Niemiec, Austrii, Polski i Słowacji) udali się do Trzanowic, gdzie zwiedzili firmy prowadzą-

ce w miejscowej strefie biznesu działalność gospodarczą oraz zwiedzili dział w otwarciu nowej stołówki.

– Będzie ona czynna od poniedziałku, a korzystać z niej będzie większość osiadłych w strefie firm. Rozpoczniemy od 100 obiadów – powiedział „GL” wójt Jan Tomiczek. Właścicielem nowej stołówki jest gmina.

Bio – jarmark

Dokończenie ze str. 1

W pokoju nauczycielskim zwiedzający obejrzeli wystawę owoców i jarzyn wyhodowanych przez uczniów i nauczycieli oraz wypieki z mąki pszennej przygotowane przez uczniów 3-letniego kierunku piekarski.

W ramach przebiegającego na podwórku bio jarmarku zaproszone firmy oferowały tzw. zdrową żywność i produkty na bazie ekologicznej. Zwiedzający mogli przejechać się bryczką, a uczniowie zaznajomili ich np. z segregacją odpadów, rozpoznawaniem śladów ptaków czy kwaśnego deszczu.

Wczoraj po raz ostatni w auli można było obejrzeć wystawę pn. „Przyroda Nadolzia”, przedstawiającą gatunki flory i fauny występujące na brzegach Olzy. W jej urządzeniu partycypowali ekolodzy z ČSOP „Olza”.

– Bio jarmark zorganizowaliśmy w tym roku po raz drugi. Mam nadzieję, że w przyszłości stanie się imprezą tradycyjną – powiedział dyrektor szkoły Zdeněk Mruček. – Wspólnie z pracownikami miejskiego wydziału ochrony środowiska przygotowaliśmy plan kolejnych imprez ekologicznych.

Immatrykulacja studentów

Dokończenie ze str. 1

W Domu Kultury „Trisia” w godzinach popołudniowych odbyła się konferencja z udziałem nauczycieli akademickich ostrawskiej uczelni, władz Trzyńca oraz przedstawicieli Hurtowni Energetyki Trzyńc i agencji HRAT, po czym odbyła się uczysta immatrykulacja studentów.

W miejscowej filii Uniwersytetu Technicznego, mieszczącej się w lokalach szkoły średniej w Trzyńcu Kandydzie, otwarto w tym roku trzyletnie studia licencjackie na dwóch kierunkach po 85 słuchaczy wydziałach: m. szynoznawstwa oraz hutnictwa i inżynierii materiałów.

Wspólnie w górę

PIOSEK/ŁODYGOWICE (kor) – Dziś siatka uczniów pioseckiej podstawówki wyjechała w czwartek z wizytą do podżywieckich Łodygowic. Młodzi pioszczanie wspólnie ze swoimi polskimi kolegami spędzą cztery dni głównie na wędrownkach po szczytach Beskidu Żywieckiego.

Piosek i Łodygowice podpisały mowę partnerską przed trzema laty. Współpracują ze sobą nie tylko szkoły, ale także mieszkańcy wsi, uczestnicząc w imprezach partnerów z drugiej strony granicy.

Bodziec poznania

KARWINA FRYSZTAT (mro) – Wystawa „Reminiscencje” Władysława Kubienia eksponowana w frysztańskim oddziale Biblioteki Regionalnej Karwinie 19 października zostanie zamknięta.

Wystawa 23 obrazów olejnych, m. in. sunkowych oraz sztychów zdominowana jest przez prace zainspirowane podróżą na Bukowinę. – Przedstawiam sztukę abstrakcyjną z pewnymi urealnionymi elementami, które mają za zwyczaj symboliczną funkcję – powiedział nam autor. Uważa, iż każdy zwiedzających, stosownie do swojego nastroju, może dostrzec w jego pracach szereg innych wartości, oddziałujących poza świadomością. Autor podjął takie próby „zanurzenia się w abstrakcję”. To może być niezły trening dla naszych szarych komórek – jeśli próba się powiedzie, może być nieoczekiwany bodziec do nowego spojrzenia na świat – dodał.

to, po polsku zwany małpą.

Decyzję odmowną, o której poinformował dziennik „Beijing Morning Post”, umotywowano bardzo prosto: znak @ nie ma swego odpowiednika w chińskim piśmie...

»Miodowy« napad

Zaledwie kilka dni po ślubie młody Włoch napadł na bank, a pomagała mu w tym świeżo poślubiona żona oraz jej matka. O nietypowym miodowym miesiącu pary z północny Włoch poinformowała agencja ANSA.

Parę dni po ślubie mieszkaniac Bresci wdali się do banku i po steroryzowaniu personelu uciekli z łupem w wysokości siedmiu tysięcy euro. Z miejsca przestępstwa uciekł samochodem żony, a prowadziła go jego teściowa. Żona usiłowała zatrześć ślady przestępstwa, informując o kradzieży samochodu, ale mimo to jej mąż został aresztowany pod zarzutem dokonania napadu. Jego

młodej małżonce zarzucono współudział w przestępstwie.

Atak na Jacksona?

Michael Jackson wyzywa amerykańskie stacje telewizyjne do bojkotu najnowszego wideo rapera Eminema. Jackson uważa, że jest w nim wyśmiewany i znieważany. W jednej ze scen klip, Eminem ubrany w kostium przypominający kreację Michaela Jacksona, leży w łóżku z młodymi chłopcami. W pewnym momencie odpada mu nos, a włosy trawia płomienie.

Autorzy utworu „Just Lose It” wykonywanego przez Eminema odnoszą się w ten sposób do zarzutów o molestowanie nieletnich, jakie ciąży na Michaelu Jacksonie. Jest też to aluzja do operacji plastycznych, którym poddał się gwiazdor i wypadku, jaki mu się przydarzył w 1984 roku, gdy podczas kręcenia teledysku zapaliły mu się włosy.

**ČESKÁ STRANA
SOCIÁLNĚ
DEMOKRATICKÁ**

Panie wiceburmistrzu, deklaruje Pan, że zależy mu na Zaolziakach, że powinni oni mieć kogoś, kto potrafi zadziałać w ich interesach. Przy tym jednak zrezygnował pan z rozważanej wcześniej kandydatury na senatora. Dlaczego? Miał Pan przebież w ramach swej partii duże poparcie.

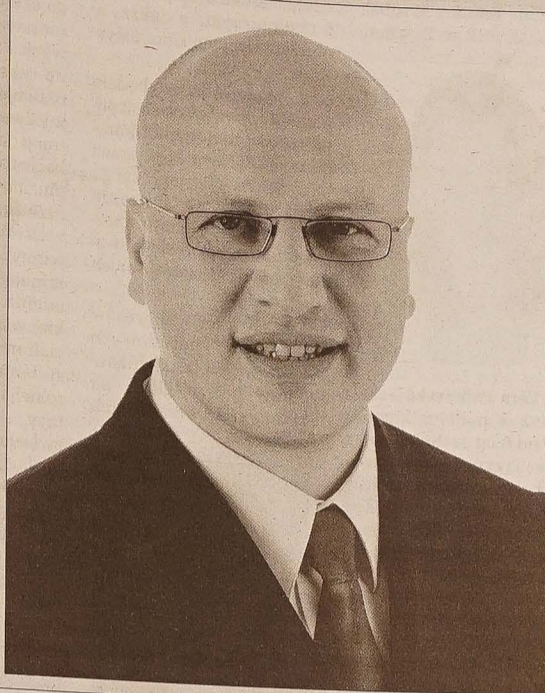
Przy podejmowaniu tak znaczących osobistych, a równocześnie politycznych decyzji, zważyłem wiele aspektów. Pierwotnie zgodziłem się kandydować na senatora nie wiedząc, że o to stanowisko będą się ubiegać co najmniej 3 inne osoby narodowości polskiej. W czasach międzywojennych, kiedy Polaków było u nas o wiele więcej, nasze społeczeństwo reprezentowali w Parlamencie Emanuel Chobot, dr Jan Blazek, dr Leon Wolf oraz Karol Śliwka. Nie trzeba jednak sięgać aż tak daleko. Również w ostatnim dziesięcioleciu o głosy polskich wyborców zabiegali polscy kandydaci. Doszedłem do wniosku, że nie można powtarzać ciągle tych samych błędów historycznych i rozpraszać głosy polskich wyborców, czego skutkiem może być to, że w końcu nikt nie zostanie wybrany.

Z drugiej strony uważam, że nie można toczyć batalii o dwa krzesła: w okręgu I w senacie. Po pierwsze – nie można z pełnym zaangażowaniem piastować obu funkcji, po drugie – myślę, że wyborca nie uwierzy tak „ambitnym” kandydatom.

Wychodząc z tych przesłanek i podjąłem decyzję kandydowania tylko do samorządu województwa morawo-śląskiego, ponieważ tam mogę dla naszego społeczeństwa najwięcej zdziałać. Liczę na głosy nas, Polaków. Znam problematykę narodowościową, było by dla mnie zaszczytem

MARIAN KUŚ

wiceburmistrz Cieszyna,
kandydatem w wyborach do samorządu
województwa morawo-śląskiego

**COEXISTENTIA
WSPÓLNOTA
Ruch Polityczny**

być w samorządzie wojewódzkim z poparciem polskich głosów i móc mieć wpływ na politykę narodowościową w tym regionie.

Z tej wypowiedzi wypływa, że jest Pan raczej pragmatykiem. Jak by Pan sam się ocenił pod tym względem.

Jestem człowiekiem raczej spokojnym. Przy podejmowaniu decyzji konsultuję i analizuję sytuację. Po zapadnięciu decyzji jestem natomiast bardzo konsekwentny w jej realizacji. Nie lubię „wodolejstwa” i biadolenia. Z każdej sytuacji jest jakieś wyjście.

W okresie pana aktywnej działalności w polityce komunalnej zrealizowano lub rozpoczęto w Czeskim Cieszynie takie inwestycje, jak Dom Emeryta, basen kąpielowy, bezbarierowe przejście podziemne do dworca kolejowego, rekonstrukcja rynku, rekonstrukcja i budowanie obiektów sportowych oraz rozwijanie infrastruktury komunikacyjnej. Województwo chyba pomagało w tych przedsięwzięciach?

Na wszystkie wymienione działania otrzymaliśmy dotacje z programów budżetowych rządu Republiki Czeskiej oraz z funduszy Unii Europejskiej. Z budżetu województwa morawo-śląskiego, gdzie ČSSD jest w opozycji wobec aktualnej koalicji ODS, KDU-ČSL, SNK oraz US-DeU, na inwestycje otrzymaliśmy dosłownie ZERO. Ja jestem zwolennikiem decentralizacji rozdysponowania finansów. Województwa najlepiej potrafią określić swoje priorytety. Toteż uważam, że z roku na rok pula finansowa dla województw powinna być większa i trzeba pilnować, by była dobrze wykorzystana.

Rozmawiała (AdL)

GL-463

Przed wyborami do samorządu województwa morawo-śląskiego

które odbędą się 5 i 6 listopada br., »GFL« przesłał wszystkim ugrupowaniom startującym w wyborach trzy pytania: 1. W czym widzą Państwo największe możliwości rozwoju naszego województwa? 2. Co może Państwa zdaniem zrobić państwskich przedstawiciele mniejszości? 3. Znajdują się na Państwa liście kandydatów w wyborach wojewódzkich? Odpowiedzi udzieliło nam 6 ugrupowań. Pozostałych 15 partii, koalicji i ruchów politycznych na nasz list nie zareagowało. A oto uzyskane odpowiedzi.

ČSSD

1. Władze województwa dotychczas trochę nie doceniły znaczenia rozwoju turystyki, która w każdym rozwiniętym społeczeństwie ma duży wpływ na powstawanie nowych miejsc pracy i wzrost dochodów całego regionu. W tym celu należałoby poprosić o rozwinięcie i utrzymaniu na odpowiednim poziomie sieci komunikacyjnej.

2. Uważam, że aby mniejszości mogły utrzymać swoje tradycje i kulturę, muszą mieć zapewniony normalny dostęp do edukacji w języku ojczystym. Z tego powodu w polskich szkołach powinien obowiązywać niższy limit liczby uczniów na klasę.

3. Tak, mamy.

Z 8. miejsca listy ČSSD kandyduje do samorządu wojewódzkiego Marian Kuś (1963), Polak, zastępca burmistrza Cz. Cieszyna.

KDU-ČSL

1. Mamy dobre warunki rozwoju: potencjał przemysłowy i ludzi przyzwyczajonych do twardej pracy. Nie brak nam cieka-

wych terenów turystycznych, wykorzystać należy wszystkie możliwości przygranicznej regionalnej współpracy międzynarodowej.

2. Istnienie mniejszości narodowych wzbogaca życie społeczne, rozwija kulturę, uczy tolerancji. Poszerza horyzonty współpracy na terenach przygranicznych i jest ich częścią składową. Cieszę się, że mogę mieć własny wkład w działania na rzecz zachowania tradycji i rozwijanie współpracy z mniejszościami.

3. Tak, na naszej liście jest przedstawiciel polskiej mniejszości narodowościowej. Sądzę, że nie jest najistotniejsze deklarowanie przynależności do tej czy innej narodowości. Znaczenie ma stosunek do problematyki narodowościowej i wzajemna tolerancja.

Uważam, że Cz. Cieszyn jest wzorem dobrego współżycia i współpracy ludzi różnych narodowości.

Ing. Vít Slováček pracuje jako wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna. Chciałby wykorzystywać swoje doświadczenie w województwie i wspierać skutecznie nasz wielonarodowościowy region.

Ciąg dalszy na str. 4

KANDYDAT NA SENATORA JAN FERENC:

Na sukces trzeba zapracować

Co uważa pan za swój największy sukces na stanowisku dyrektora Szpitala Trzinec?

Przez cały dziesięcioletni okres, kiedy dane mi było sprawować tę funkcję, szpital gospodarował z dodatnim bilansem. Nigdy nie był zadłużony. Przy tym przebiegała w poszczególnych etapach rekonstrukcja i modernizacja kompleksu. Na te cele zainwestowaliśmy 514 mln koron, przy czym osobiście byłem zaangażowany w zapewnienie 440 mln koron. Niezależnie od przeprowadzanych prac większość pacjentów wyrażała zadowolenie z opieki medycznej w naszym szpitalu.

Zorganizowaliśmy też pięć koncertów benefisowych, dziękiując w ten sposób sponsorom za dary na zakup specjalistycznego sprzętu medycznego dla poszczególnych oddziałów szpitala. Dzięki współpracy ze sponsorami udało nam się pozyskać na ten cel środki o łącznej wartości 17 mln koron.

Jako dyrektor zajął się pan również organizowaniem przedsięwzięć plastycznych. Udało mi się zaprojektować i zrealizować plan wybudowania w parku szpitalnym galerii pod gołym niebem. Jest w niej umieszczonych 57 prac plastycznych. Całe przedsięwzięcie zarazem nawiązuje do przeprowadzenia (z zapewnieniem finansów łącznie) pięciu edycji dorocznych międzynarodowych czesko-polsko-słowackich plenerów oraz Trzynieckich Dni Sztuki.

Na początku była idea wykorzystania zaniedbanego parku szpitalnego w ramach art-terapii. Chodziło o umożliwienie obcowania ze sztuką. Wypoczynek w galerii pod gołym niebem ma szczególne znaczenie dla przewlekle chorych pacjentów przebywających w szpitalu przez dłuższy czas.

Pomyślnie udało się zrealizować. W ciągu pięciu lat nabraliśmy wprawę organizacyjnej w tym zakresie i dziś mogę przekazać następcom sprawdzony, dobrze funkcjonujący projekt o międzynarodowym rozgłosie i znaczeniu.

Co skłoniło pana do kandydowania w wyborach senackich?

Doświadczenia osobiste doprowadziły mnie do przekonania, że właśnie dziś polityka ogólnopañstwowa potrzebuje senatorów, którzy nie będą w swych decyzjach skrupowani wskazywać sekretariatów partii politycznych. Senator powinien udzielać się przy rozwiązywaniu problemów społeczeństwa. Jestem przekonany, że o fotel senatorski powinny zabiegać osoby, które wykazały się w pracy i udowodniły, że mogą być dla wyborców przydatne.

Jakie cechy ludzkie ceni pan sobie najwięcej, a które panu przeszkadzają? Najwyższą cenę skromność, prawdomówność i pracowitość. Przeszkadza mi, gdy spotykam się z ludzką zazdrością, obłudą i fałszem.

W jaki sposób pan wypoczywa i relaksuje się?

Najchętniej przy aktywnym uprawianiu sportu, turystyce, a także pracując w ogródku. Od czterdziestu lat dwa razy w tygodniu gram siatkówkę.

Proszę zdradzić swoje credo życiowe.

Zdobyc sukces niezależnie od stanowiska, na którym przyjdzie mi pracować. A w związku z tym działać na więcej niż sto procent – na sukces trzeba przecież zapracować.

Jaki jest Pana stosunek do regionu?

Od 1976 roku mieszkam w Trzyncu, niezależnie od tego mam przez cały czas mocny emocjonalny związek z „góraliją”.

Czy pamięta Pan w swym programie wyborczym o mniejszościach narodowych?

Mam zamiar zabiegać o równe szanse dla wszystkich – bez względu na narodowość. W swym programie uwzględniłem też ochronę prawa do samookreślenia narodowości obywateli. Zamierzam – jeśli zostanę wybrany – zaangażować się we współpracy z Radą Kongresu Polaków w zakresie niesienia pomocy dla organizacji społecznych na Zaolziu (Gorolski Święto, Złoty, Igrzyska Polonijne). Równolegle chcę działać na rzecz wspierania przedszkoli, szkół podstawowych i średnich z polskim językiem nauczania.

reak how

FELIETON DARKA JEDZOKA

Ciekawe, dlaczego jest tak, że wraz ze wzrostem inteligencji wzrasta też ochota na krzywdzenie innych. Ciekawe, że ryby czy ptaki nie znęcają się nad swoimi ofiarami, nie polują i nie kaleczą bez powodu. Ciekawe, że my sami, czyli istoty uważające się za szczyt osiągnięcia ewolucji, zarazem z trudem szukamy jakiegoś innego gatunku, który chociażby trochę byłby podobny do nas w tym zamilowaniu do okrucieństwa.

A widać to na każdym kroku. Zaczyna się od nadmiernego łobuzostwa, strzelania do wróbli z wiatrówkami. Pamiętam, jak koleżanki ze szkolnych ławek kupowały w mieście chomiki, by móc się nad nimi znęcać na tysiąc różnych sposobów w pobliskim parku. Gdy zwierzak nie przejawiał już ochoty do dalszej zabawy (czyli zanichał podstawowych czynności fizjologicznych), rozgniatano go cegłą i szło się po dalszego. Były też inne historie. Myszy gotowane we wrzątku. Wstrzyknięta ciężarna kotka. Dzięki Bogu za to, że dzisiaj zwierczaki nie wylazą już z domu i siedzą przy komputerze.

Wszystko to wywodzi się z tego, że w naszej kulturze nie ma zwierzęcia ma praktycznie zerową wartość (o zdrowie nie wspomnę). Dlatego też nasze prawo przewiduje kary za znęcanie się nad wszelkimi rodzajami zwierząt, chociaż w ostatnim czasie widoczna jest pewna poprawa. Już tych kilka miesięcy aresztu za rozdeptanie

jeża lub za zakatowanie i zjedzenie labradora daje nadzieję, że może zwierczaki zostaną ocenione za coś trochę bardziej wartościowego od przydrożnego kamienia czy taniej zabawki.

Oj, jakże miło zagrzała mnie w tej sytuacji lektura nowej książki pana Franciszka Bałona „Spotkania z przyrodą”. Pod tym trochę mdłym tytułem kryje się mrowie drobnych opowiadań z życia, opisujących spotkania z różnego rodzaju żyjącymi. Wszystko zaś opisane tak prosto i szczerze, że moje zazwyczaj sarkastyczne serducho zaczęło bić spokojniej (w dodatku ze zdziwieniem stwierdziłem, że kilka

opisanych historyjek wydarzyło się także mi, z bardzo niewielkimi zmianami w szczegółach). Na szczęście są więc między nami ludzie, którzy nie tylko nie czują pokusy, by czemukolwiek żywemu usuwać członki lub przypalać to czy owo, ale wręcz odwrotnie – znajdują źródło radości w obserwowaniu stworzeń, które zwykły śmiertelnik zazwyczaj ignoruje (lub bez ceregieli traktuje środkami chemicznymi). Dobrze jest wiedzieć, że „Człowiek jest jednostką, którym nie sprawia problemu awans z „Człowieka myślącego” na „Człowieka czującego i współczującego”.

(Puenty dzisiaj nie będzie. Sprzedałem ją do innej gazety a kasę przekazałem organizacji charytatywnej ratującej płetwale błękitne).

Tekst sponsorowany: GL-464

Przed wyborami do samorządu województwa morawo-śląskiego

które odbędą się 5 i 6 listopada br., »GL« przesłał wszystkim ugrupowaniom startującym w wyborach trzy pytania: 1. W czym widzą Państwo największe możliwości rozwoju naszego województwa? 2. Co może Państwa zdaniem zrobić województwo dla żyjących w jego obrębie mniejszości? 3. Znajdują się na Państwa liście kandydatów w wyborach wojewódzkich przedstawiciele mniejszości? A oto uzyskane odpowiedzi.

Dokończenie ze str. 3

KSCM

1. Rozwój województwa morawo-śląskiego jest uwarunkowany poprawą jego infrastruktury transportowej. Chodzi przede wszystkim o dokończenie budowy autostrady D47 oraz rekonstrukcję drogi I klasy R48, a tym samym o ułatwienie dostępu inwestorów, którzy w tym dotkniętym zmianami strukturalnymi regionie wytworzą nowe miejsca pracy.

2. Na większe wsparcie zasługuje rozwój szkolnictwa narodowościowego oraz kultury.

3. Inż. Mieczysław Kalenta, który kandyduje na senatora z ramienia KSCM w okręgu wyborczym nr 73, jest Polakiem. Również w wyborach do samorządów miejskich, gminnych i wojewódzkich przedstawiciele mniejszości narodowościowych startują z listy KSCM.

JUDr Josef BABKA – lider na liście wyborczej KSCM

do samorządu wojewódzkiego, przewodniczący Klubu KSCM w samorządzie wojewódzkim, wiceprzewodniczący Rady Wojewódzkiej KSCM.

SNK

1. Możliwości wynikają wprost z charakteru województwa – chodzi o region z potencjałem przemysłowym i turystycznym. Obowiązuje rozwój. Warunkiem jest poprawa infrastruktury transportowej zarówno dla inwestorów, jak i turystów, oraz połączenie komunikacyjne z Polską i Słowacją. Musimy tworzyć warunki rozwoju przedsiębiorczości, zmienić wizerunek województwa, nauczyć się je „sprzedać”. Dbałość o odpowiedni poziom usług przyciągnie inwestorów i turystów, a zarazem poprawi jakość życia mieszkańców.

2. Województwo powinno z wyczuciem podchodzić do szkolnictwa narodowościowego. Powinno stwarzać warunki do utrzymania przez mniejszość tradycji kulturalnych – poprzez politykę dotacyjną, wspieranie współpracy przygranicznej oraz inicjatywy gospodarczych po obu stronach granicy.

3. Liderem politycznym naszego ruchu jest Josef Zeleniec, który deklaruje narodowość polską. Przewodniczącym SNK Igor Petrov jest przewodniczącym wojewódzkiej komisji ds. mniejszości narodowych. O man-

dat w samorządzie wojewódzkim ubiega się z naszej listy m.in. Roman Wróbel, dyrektor 2. PSP w Trzyńcu.

RNDr. Věra Palkovská – 10-letni staż w polityce komunalnej, od 6 lat zastępca burmistrza Trzyńca, od 4 lat członek samorządu wojewódzkiego z ramienia SNK. Jest wiceprzewodniczącą zarządu Czesko-Polskiej Izby Handlowej.

ODS

1. To, co z ogólnopolskiego punktu widzenia wygląda jako minus naszego województwa, w perspektywie długofalowej może się okazać plusem. Potencjał regionu widzę przede wszystkim w jego mieszkańcach, którzy przywykli do ciężkiej pracy i mają odpowiedzialną praktykę, a także w dużej koncentracji szkół technicznych. Również usytuowanie województwa w strategicznym trójkącie między Polską i Słowacją jest korzyścią, o której przekonało się już wielu inwestorów. Przyszłość naszego wo-

jewództwa widzę w przemyśle – maszynowym, hutniczym, elektrotechnicznym i chemicznym, a także w obróbce drewna oraz turystyce.

2. Województwo będzie nadal wspierać wszechstronny rozwój mniejszości narodowych, głównie poprzez utrzymanie obcojęzycznego szkolnictwa, wspieranie działalności kulturalno-oświatowej oraz pielęgnowanie tradycji poszczególnych mniejszości.

3. Obrona interesów mniejszości narodowych jest sprawą wszystkich kandydatów bez względu na deklarowaną przez nich narodowość.

Evžen Tošenovský, lider listy ODS, był prezydentem miasta Ostrawy, a po powstaniu województwa morawo-śląskiego został wybrany jego pierwszym hetmanem.

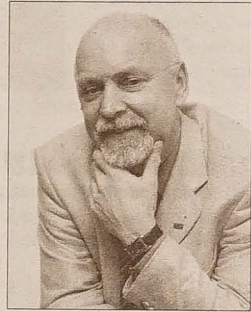
US-DEU

1. Przyszłość widzę w Europie regionów. Bez względu na istniejące granice z Polską i Słowacją jeste-

my naturalnym regionem, w którym żyje 8 mln mieszkańców. To nasz atut. Pora zaprosić Europę do nas za pośrednictwem wspólnych projektów takich, jak rewitalizacja Olzy, zagospodarowanie terenów poprzemysłowych, infrastruktury transportu przezgranicznego czy współpracy przedsiębiorstw, instytucji naukowych i szkół. Mniej nacisku na ekstensywne kierunki rozwoju (nowe strefy przemysłowe), więcej koncentracji na trwałych czynnikach rozwoju – wykształceniu, nowych technologiach, przedsiębiorczości.

2. Władze województwa winny stworzyć klimat eliminujący fobie i nieporozumienia. Zaprosić do szerokiej współpracy przedstawicieli mniejszości narodowej, systematycznie wspierać i rozwijać różnorodność kultury, szkolnictwa, życia związkowego i społecznego.

3. Wśród pierwszych dziesięciu nazwisk listy wyborczej jest trzech przedstawicieli polskiej narodowości.

Zdzisław Wantuła ma za sobą cztery lata doświadczeń w funkcji wicehetmana województwa morawo-śląskiego. Pracował na czołowych funkcjach OKD. Jest Polakiem, mieszka w Stonawie, pochodzi z Bystrzycy.

Dochodowy turysta

Rośnie liczba zagranicznych turystów odwiedzających Republikę Czeską. Podczas gdy w r. 2002 było ich 4 579 015, w rok później już o 496 741 więcej. Bieżący rok ma być pod tym względem rekordowy. Prognozy od spraw turystyki już w styczniu twierdziły, że kraj odwiedzi ok. 7,5 mln gości.

Nie wszyscy przyjeżdżają w celach turystycznych. Celem pobytu w RC bywa wizyta u rodziny, interesy i zakupy. Najdłużej zostają obywatele Rosji (przeciętnie 6,7 dnia), Niemiec (4,9), Holandii i Kanady (4,4), Izraela i Danii (4,2), Hiszpanii (4,1) oraz USA (4).

Najliczniejszą grupę turystów w ub. roku stanowili Niemcy – 1 439 124 osoby. Za nimi plasują się Polacy (291 344 osoby), Włosi (281 420), Holendrzy (238 564), Francuzi (193 215) i Austriacy (165 283). Na turystach zarabiają hotele, gastronomia, handel, usługi. Najwięcej wydali w RC Japończycy – 3139 koron na osobę i dzień, Hiszpanie – 3041, Włosi – 2616, Szwajcarzy – 2551, Duńczycy – 2518 oraz Amerykanie i Francuzi – 2158 koron. Dane Czeskiej Centrali Ruchu Turystycznego rozwiewają mit o biednych turystach ze Wschodu, którzy odwiedzają RC, aby sprzedać tu tandetę i wywozić tysiące dolarów. Rosjanie wydają średnio 3 tys. koron. Mniej wydają Anglicy (1079), Kanadyjczycy (1700) oraz Niemcy (1831).

Coraz liczniej odwiedzane przez turystów zagranicznych jest województwo morawo-śląskie. Turyści przyjeżdżają, mimo że nie ma tu wystarczająco dużej bazy noclegowo-gastronomicznej. Najatrakcyjniejsze dla przybyszów z Zachodu są Jesioniki i Beskidy. Z miast – Rožnow pod Radhoszczem, Sztamberk, Hradec nad Morawicą i sama Ostrawa, a ostatnio także miejscowość Czeladna.

W ub. roku województwo morawo-śląskie odwiedziło ponad 660 tys. gości, w tym 117 tys. zagranicznych (łącznie z tymi, którzy spędzili tu tylko jeden dzień). Najwięcej było Polaków (31 002), Słowaków (22 800) i Niemców (18 628).

(wak)

ROZMOWA Z PAVLEM MERTLIKIEM ● ROZMOWA Z PAVLEM MERTLIKIEM ●

Droga do strefy

Pavel Mertlík (ur. 1961) – ekonomista; współtwórca – wraz z Janem Mládkiem – gospodarczej części programu, z którym Czeska Partia Socjaldemokratyczna poszła w 1998 roku do zwycięskich dla niej wyborów parlamentarnych.

Od lipca 1998 Mertlík był wicepremierem Czech do spraw gospodarczych w socjaldemokratycznym rządzie Milosza Zemana, rok później został także ministrem finansów. Obie funkcje pełnił do kwietnia 2001. Ustąpił, gdy uznał, że nie ma w gabinecie wsparcia dla reformowania niezbędnych jego zdaniem reform. Do dymisji podał się nazajutrz po odrzuceniu przez rząd jego wniosku o przyspieszenie prywatyzacji czterech zakładów dystrybucji prądu i gazu. Gdy kończył ostatnią w ministerialnej funkcji konferencję prasową, rozległy się oklaski. W Czechach zdarza się to niezmiernie rzadko, by dziennikarze w taki sposób wyrażali uznanie wobec jakiegoś polityka.

Za swój największy sukces uważał prywatyzację banków. – Skutkiem jest wyraźna zmiana struktury sektora, wyższa dyscyplina finansowa i stabilność – powiedział mi wtedy. – Byłem przekonany, że ten proces powinien przebiegać wolniej. Szybko się jednak okazało, że uległem pewnym iluzjom, jak działają niektóre nasze banki. Ale – jak przyznał – prywatyzacja była też jego porażką, bo nie udało mu się przeforsować szybszej i bardziej efektywnej prywatyzacji sektora energetycznego i niektórych wielkich zakładów przemysłowych.

Ustępując ostrzegł przed pogarszaniem się stanu finansów publicznych kraju. Jako jeden z nielicznych ministrów finansów w regionie opowiadał się za podnoszeniem podatków, gdyż tempo, z jakim ciężary podatkowe w Czechach malały w poprzednich latach było przesadne.

Dziś Pavel Mertlík jest głównym ekonomistą austriackiego banku Raiffeisen.

* * *

Zacznijmy od rozszerzenia Unii Europejskiej. Jak Pan to widzi: spełniły się raczej związane z nim nadzieje, czy raczej obawy?

Obawy były w znacznej części przesadzone, nie sprawdziły się i dziś, w sześć miesięcy od rozszerzenia, większość ludzi nie ma podstaw do niezadowolenia. Z jakichś irracjonalnych powodów ludzie bali się na przykład wielkiego skoku cen. A przecież ceny większości dóbr w Czechach, Polsce czy na Węgrzech są już od lat takie same jak na Zachodzie. W wypadku usług zaś wraz z faktem integracji nie pojawiły się żadne nowe naciski. Nie ma powodów, żeby wizyta u fryzjera miała kosztować w Pradze tyle, co w Monachium.

Niewątpliwą korzyścią rozszerzenia jest natomiast otwarcie granic, z których zniknęły

kontrolne celne. W efekcie bardzo szybko wzrósł eksport z Czech do innych państw Unii. To samo stało się zresztą we wszystkich nowych krajach członkowskich i dotyczy to również wzajemnej wymiany między nimi samymi. Prawdopodobnie właśnie to ostatnie zjawisko będzie na dalszą metę najbardziej znaczącym efektem rozszerzenia, jako że bariery nietytarfowe, a czasami także taryfowe pomiędzy poszczególnymi członkami Środkowoeuropejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu CEFTA były wyraźnie większe niż między nimi a starą Unią.

Jednym z niemal natychmiastowych skutków otwarcia granic był jednak gwałtowny skok cen mięsa i mleka. Dobrze, że tak się stało, czy źle?

Zależy jak dla kogo. Ten obszar podlegał ścisłym regulacjom Wspólnej Polityki Rolnej i dlate-

Pavel Mertlík

go do 1 maja możliwości przenikania środkowoeuropejskich producentów żywności na unijne rynki były bardzo ograniczone. Wraz z rozszerzeniem rynku starych państw Unii otworzyły się i dziś mamy na przykład do czynienia z dużym popytem na czeską wieprzowinę w Niemczech, Austrii czy innych krajach i to za wyraźnie lepsze ceny. Efektem są niedobory na rynku krajowym, a z kolei ich skutkiem wyższe ceny. Zyskują na tym oczywiście tak sami rolnicy, jak i przetwórcy. Jasne, że mniej zadowoleni są konsumenci.

Myszę jednak, że będzie to raczej proces długofalowy. W Czechach sytuacja dość szybko się uspokoila. To był moment w długookresowym wyrównywaniu poziomów cen, które potrwają przez lata niż miesiące.

Czy wzrosło też zainteresowanie zagranicznych inwestorów nowymi krajami członkowskimi? Mówi

się wprawdzie o ich ucieczce z Zachodu na Wschód, ale czy liczby to potwierdzają?

W tym roku dynamika napływu inwestycji zagranicznych w Czechach jest większa niż w ubiegłym, ale myślę, że to skutek nie tyle rozszerzenia Unii, co światowego cyklu koniunktury. Inwestycje zagraniczne zaczęły bowiem rosnąć na całym świecie, co ma związek z pokonaniem recesji poprzednich dwóch lat. Poza tym rozszerzenie nie przyniosło zmiany warunków inwestowania w Czechach. Ten efekt mógłby więc być jedynie psychologiczny.

W Unii będzie się więc walczyć o inwestorów stopami podatkowymi. Czy to dobry pomysł, bo zmusza do oszczędności, czy kiepski, bo zagraża budżetowi?

Tymi stopami walczy się już teraz, choć ten ból nie jest tak pryncypialny, jak to próbują sugerować niektórzy politycy. To prawda, że w Czechach, Polsce, na Węgrzech czy także już w Austrii podatki od dochodów korporacji są wyraźnie niższe niż w Niemczech czy Francji, ale z drugiej strony proporcjonalnie większe są tam inne ciężary, z reguły podatki pośrednie. Podstawowym wskaźnikiem jest stosunek całkowitego opodatkowania do produktu krajowego brutto. W Republice Czeskiej wynosi on około 33 procent, czyli dość mało. Unijna średnia wynosi nieco ponad 40 procent, a w trzech krajach – ale to wyjątki – ten wskaźnik sięga 50 procent.

Zapewne stopniowo dojdzie do unifikacji systemów podatkowych, ale nie może to prowadzić do zagrożenia w poszczególnych państwach. To musi być bardzo ostrożny, stopniowy proces.

Ale podatki na pewno nie znikną, bo zawsze trzeba będzie napędzić budżet. Jego drugą stroną są wydatki. Do jakiego stopnia państwo może się pożywiać tych ciężarów, zwłaszcza tych największych, społecznych? I czy to w ogóle dobry pomysł, żeby się pożywiać?

Podstawowym pytaniem jest, czy obecne społeczne wydatki państwa są rzeczywiście potrzebne. A może jednak są zbyt dużym wyrzucaniem pieniędzy? Podejrzewam, że w wielkiej części jest to ten drugi przypadek. Albo brakuje dostatecznej kontroli, albo też systemy usług publicznych nie są dość efektywne.

Kanclerz Schröder powiedział w Pradze, że

OPRACY TOWARZYSTWA NAUCZYCIELI POLSKICH Z PREZES MAŁGORZATĄ RAKOWSKĄ

Będziemy Polakami?

Dokończenie ze str. 1
 Te wizyty w Polsce są rzeczywiście niezbędne dla kształtowania osobowości młodych ludzi. Budzenie tożsamości jednak nie może do nich się ograniczać. Wiemy wszyscy, że polskie szkoły są częścią czeskiego systemu szkolnego, nie tylko pod względem struktury, ale i nauczanych treści. Wspomniała pani o holokaście – dzieci uczą się o Terezie, nie o Oświęcimiu, o Niemcach Sudeckich, a nie o wielokulturowości np. Czeskiego Cieszyńska.

Projekt dyrektora Stanisława Folwarcznego na opracowanie zeptyków do nauki regionalnej klas IV-V otrzymał właśnie pieniądze z Ministerstwa Szkolnictwa Młodzieży i Wychowania Fizycznego RC. Teraz jest realizowany przez TNP. Pracuje już nad nimi zespół zaolziańskich pedagogów, m.in. polonistki z Gimnazjum Polskiego, Halina Klimsza oraz Lidia Pawlas. Założenie jest takie, by w nauce o regionie przedstawić odrębność geograficzną, społeczną, historyczną a nawet botaniczną regionu (przykładowo na pewno osobno będzie potraktowany kwiatek cieszyński). Sądzę, że zeszyty będą zawierać dane na temat zaolziańskiej literatury i poezji, być może znajdzie się miejsce na gwara. Całość prac ma być zakończona w grudniu.

To święta wiadomość dla nauczycieli, póki co zdanych na własne siły w tej sprawie, a zobligowanych do korzystania z polskich przekładów czeskiej podreczników. Wróćmy do wycieczek edukacyjnych. Tej formie „szkoleń” TNP podlegają także nauczyciele...

To nie tylko ci, którzy czują jeszcze w sobie społecznikowskiego ducha i misję zawodu, którym się chce jechać z młodzieżą w deszcz czy upał. TNP organizuje także wyjazdy dla nauczycieli. W zeszłym roku poznawaliśmy Szlak Polskich Piastów, a w bieżącym na tydzień przed rozpoczęciem roku szkolnego zajęliśmy się z historykiem Andrzejem Zawistowskim oraz literaturoznawcą Andrzejem Królem na Ukrainę. Zwiedziliśmy Kozłowski, Krzemieniec, Zbaraż, Chocim. Zajechaliśmy aż do Czerwonogrodu po granicę północnej Bukowiny. Po drodze zwiedziliśmy też prawosławną Cerkiew w Poczajowie, czyli Poczajów, gdzie byliśmy świadkami pielgrzymek na obchody święta Matki Boskiej.

Były to chwile nie do zapomnienia, nie tylko ze względu na miłą gościnność naszych gospodarzy, ale i z powodu biedy, którą tam zobaczyliśmy. Widzieliśmy żebrać dzieci, dziewczynki, która z czapką w garści cytowała niemalże staropolską Biblię Słowackiego. A na pytanie, skąd znajomość tego języka, odpowiedziała: „Od babci”. Zdarzyło się także, że nasz polski autor otoczyła chmara dziatwy prosząc o polskie książki. Na takich dalekich terenach nie ma już polskiego szkolnictwa, a słowo polskie jest na wagę złota. To były chwile nie do zapomnienia również dlatego, że w ich świetle nasze zaolziańskie sprawy wydają się blache i bez znaczenia.

To zrozumiałe, że w kontraście z biedą, ale i przywiązaniem tamtych Polaków do polskości wyglądają inaczej. Mamy jednak swoje podwórko, którego musimy pilnować. Czy nam się to udaje?

Staramy się, jak umiemy. Ostatnia jednak reforma szkolna związana z drastycznym ograniczeniem liczebności polskich placówek szkolnych nie pomaga nam w tym. Nowa ustawa szkolna, na której opracowywaniu TNP wraz z postem Marianem Bielesem niemalże zjadło zęby, respektuje prawa mniejszości, jak np. to, iż gmina musi przeznaczyć określone środki na utrzymanie swojego ucznia w szkole typu zbiorczego. Niestety nie rozwiązuje to innego rodzaju obciążen – gaz, woda, prąd, sprzęt. Zawsze dyrektor polskiej szkoły będzie bardziej w cenzurowanym niż czeskiej. Pieniądzy bowiem nigdy nie ma dosyć. Pozostaje z zaledwie stwierdzić, że burmistrzowie i wójtowie po prostu nie walczą o zwiększenie środków, gdyż prościej jest poprosić na dywanik polskiego dyrektora, niż samemu występować wyżej w niepopularnej sprawie. Taka jest natura ludzka...

Z przejściem naszych szkół pod merytoryczny zarząd województwa morawskośląskiego wiąże się jeszcze jedna sprawa, o którą się dobijamy. W urzędzie wojewódzkim i jego wydziale szkolnictwa dotychczas nie ma nikogo, kto by dysponował głęboką znajomością specyfiki polskiego szkolnictwa mniejszościowego, nieporównywalnego z żadnym z istniejących – ani specjalnym (zdominowanym przez romskich uczniów), ani rodzającym się kosmopolitycznym i językowym (mowa o międzynarodowym gimnazjum, szkole hiszpańskiej i dalszych inicjatywach województwa). Zdaniem TNP na szczęblu wojewódzkim winien znaleźć się pracownik, który przynajmniej w piętej części etatu poświęcałby się sprawom szkół z polskim językiem nauczania. Podkreślam, pracownik o głębokiej znajomości rzeczy.

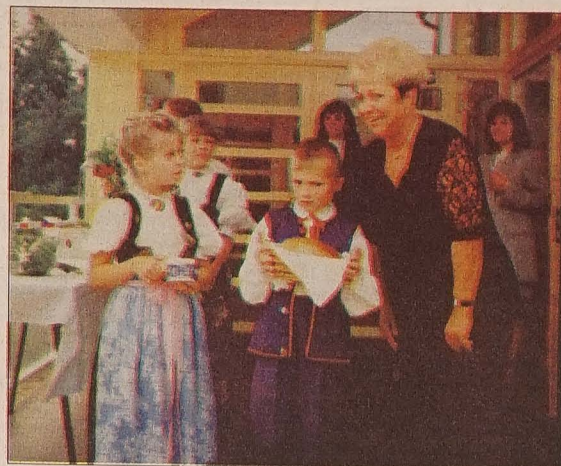
Mówimy tu o kontekście wewnątrzpaństwowym. To przecież nie jedyny uwarunkowanie rozwoju mniejszości.

Z drugiej strony, z niepokojem obserwujemy zmianę podejścia Polski do kwestii stypendiów w Polsce dla zaolziańskich studentów. Fundacja „Semper Polonia” zgodnie z duchem wolnego świata, do którego i my wkróciliśmy w maju, zapowiedziała, że wspierać będzie stypendiami tylko tych Zaolziaków, którzy podejmą naukę w RC. Tak to konkretnie należy sformułować w naszym przypadku.

TNP nie kwestionuje decyzji polskiej, ale pyta się, co takiego zmieniło się w relacjach Polska-Zaolzie, że stypendia, których przyznawania nie kwestionowano, nagle przestały być uzasadnione? Oczywiście można mówić o otwartości granic i możliwości studiów na Sorbonie czy Oxfordzie. To jednak, jak to mówią młodzi – „ściemnianie tematu”.

Nieopatrznie Fundacja „Semper Polonia” przyczynia się do wynaradawiania Polaków. Jak bowiem inaczej odczytać intencje instytucji, która wspiera studia w kraju zamieszkania, natomiast nie wspomaga finansowo tych Zaolziaków, którzy Igną do Macierzy? Jaką to ma logikę?

TNP zna polskie uzasadnienie takiego obrotu sprawy. Mówi się w nim, że Polonusi studujący w Polsce zamiast wracać w rodzinne strony zostają nad Wisłą i dlatego należy odgórnie odwrócić ten trend.

Podczas otwarcia nowego budynku szkolnego w Gnojniku. Fot. autorka

Opowieści o tym, że studujący Zaolziak w kraju swojego zamieszkania zasilają swym potencjałem intelektualnym mniejszość polską, są iluzoryczne. Po pierwsze są przejawem życzeniowego i technokratycznego sterowania rzeczywistością. Po drugie – spójrzmy prawdzie w oczy – jeśli młody człowiek chce wyjechać z Litwy, Kazachstanu czy Zaolzia, to jaka siła go zatrzyma? Weźmie kasę „Semper Polonii” po zgodnym z regulaminem Fundacji „odpracowaniu” czterech czy pięciu lat na rzecz mniejszości i fr! Po trzecie zaś, skąd przekonanie nad Wisłą, że uczelnie wyższe są neutralne narodowo? Zostawmy sprawy programowe koncentrując się na codziennych. Czy Zaolziak studujący na drugim krańcu republiki w czysto czeskim otoczeniu nie będzie przytłoczony odzwyczajonej presji czeskiego języka i tej kultury?

Stąd TNP poparło inicjatywę szefa rady Przedstawicieli, Tadeusza Wantuły, który bije się o sprawę polskiego stypendium dla Zaolziaków. Do czego to doszło, by przedstawiciel Polonii chodził jak od Annasza do Kafjasza, pukał w drzwi uczelni, prosił Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” o względ na specyficzną sytuację Polaków. Ostatnie ustalenia mówią o mniejszym 400-złotowym stypendium, nazwijmy je – „przejściowym”, które będzie przyznawane naszej młodzieży przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, z perspektywą przejścia na stypendium państwowe (o ile student wykaże się dobrymi wynikami nauki).

Stare polskie przekądło mówi: Pomóż sobie – Bóg ci pomoże.

My się staramy pracować nad tym, by polskość tego kawałka ziemi była zachowana. Ale nie wszyscy nas rozumieją. Nie chciałabym dożyć dnia, gdy na zajęcia polskie do szkółki niedzielnej będą chodzić dzieci tylko światłych rodziców. A polszczyzna będzie traktowana tylko jako język. Narodowość to nie tylko język, choć ma on niezastąpione i dominujące znaczenie. Pora to dostrzec, zanim nie będzie za późno.

Rozmawiała MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

ROZMOWA Z PAVLEM MERTLIKIEM ● ROZMOWA Z PAVLEM MERTLIKIEM ●

150 tysięcy pracowników urzędów pracy w Niemczech tylko około 10 procent bezpośrednio zajmuje się ludźmi poszukującymi pracy. Pozostali to pracownicy administracyjni. Obawiam się, że w Czechach sytuacja jest bardzo podobna. Urzędnicy w urzędach pracy i urzędach opieki społecznej skarżą się bowiem, że mają bardzo mało czasu na rzeczywistą pomoc, bo są zawaleni papierkową robotą.

Krótko mówiąc, jest to dyskusja o efektywności państwa. Czy jest ono w stanie świadczyć pewne usługi tanio i czy w wystarczającej jakości? W Republice Czeskiej odpowiedź często brzmi „nie”.

Co można by zrobić?

Z jednej strony zaoszczędzić na różnych programach socjalnych, które powstały w innych czasach, a dziś nie są już potrzebne. Z drugiej jednak często oznacza to także pomoc ludziom, którym obecny system opieki społecznej pomaga zbyt mało. Piękny przykład z Czech: zasiłek chorobowy, który oprócz pierwszych dni choroby jest w zasadzie stały. Ktoś, kto musi zostać w łóżku osiem miesięcy, pobiera praktycznie taki sam zasiłek dzienny, jak ten, kto choruje 14 dni.

Problem polega na tym, że stosunkowo duża część ludzi choruje krótko. Dla nich jest ta opieka zadawalająca, a może nawet zbyt duża. Gdyby ktoś nie należał do grupy ludzi o najniższych dochodach, to może być i bez zasiłku przeżyłby katar. To jednak jest poważnie chory i nie może na długie miesiące, może popaść w poważne problemy socjalne. W tym wypadku pomoc państwa jest jednak dość niewielka. Ciepły jest to kwestia właściwego adresowania pomocy socjalnej. W Czechach jest on zaś pod względem bardzo mało zróżnicowany, a przez to często nieefektywny.

Czy to samo powiedziałby Pan o systemie emerytalnym?

Istotne są dwa czynniki: starzenie się społeczeństwa i bardzo niekorzystny rozwój stosunków pobierających emerytury do liczby zasilających system. Myślę, że to niezbędne jest reforma, która doprowadzi do włączenia w system życiowych oszczędności ludzi w większym stopniu niż dotychczas. Nie twierdzą, że

należy kopiować model polski czy węgierski. Ale trzeba znaleźć drogę, która poprowadzi ku właściwej kombinacji istniejącego dziś tradycyjnego systemu repartycyjnego (pokoleniowego) z systemem kapitałowym. Potrzebny będzie też nacisk szczególnie na młodych ludzi, żeby zaczęli sobie uświadamiać, że sami muszą postarać się o siebie i – o ile to możliwe – tworzyć stosowne oszczędności.

Ale system kapitałowy też nie jest wolny od ryzyka...

W systemie kapitałowym istnieje przede wszystkim niebezpieczeństwo nakręcenia inflacji, gdy po dziesiątkach lat jego funkcjonowania zacznie się wypłacanie emerytur. To spowoduje bowiem istotny wzrost popytu i może mieć wpływ tak na ogólną sytuację, jak i na bilans handlowy kraju. Z drugiej jednak strony system repartycyjny, który mamy dziś w Czechach jako wprawdzie nie jedyny, ale dominujący, jest bardzo wrażliwy, gdyż w nim nie rośnie wartość zebranych pieniędzy. Po prostu są one natychmiast wypłacane. Sytuacja demograficzna powoduje, że trudno będzie utrzymać emerytury na dzisiejszym poziomie, o ile nie zwiększy się finansowanie tego systemu. Ale ono sięga już średnio 20 procent dochodów. Jeśli dodać do tego jeszcze podatek od dochodów osób fizycznych, widać dobrze, że zbyt wiele miejsca na dalsze podwyższanie tych danin już nie ma.

Rzecz w tym, że ten system funkcjonuje jak samolot, czy też schemat Ponziego. W sytuacji, gdy ma wielu klientów, wszystko jest w porządku. Kiedy jednak trzeba więcej pieniędzy wypłacać, niż wpływa do systemu, pojawiają się problemy. I tak właśnie, wskutek rozwoju demograficznego, dzieje się niestety teraz.

Sądzę, że optymalną drogą jest rzeczywiście kombinacja takiego właśnie systemu, który by miał zapewnić jedynie podstawową wysokość emerytury na poziomie bliskim minimum życiowego, z budżetem skłaniającym do długoterminowego oszczędzania tych, którzy mogą sobie na to pozwolić.

W jakiej perspektywie czasowej można stwierdzić, czy to rzeczywiście funkcjonuje?

W Stanach Zjednoczonych, czy w Wielkiej Brytanii od wielu lat działają prywatne systemy

emerytalne, które oczywiście podlegają wahanom rynku, ale w długoterminowej perspektywie co najmniej utrzymują wartość zgromadzonych pieniędzy. O systemie repartycyjnym tego akurat nie można powiedzieć.

Sęk jednak w tym, że praktyczny test wybranego wariantu przebiegnie dopiero wtedy, gdy zacznie się masowe wypłacanie emerytur, czyli co najmniej po piętnastu, a z reguły po około dwudziestu latach od chwili startu.

Czyli to kwestia jednego pokolenia. Dokładnie tak. I to jest wielkie polityczne i gospodarcze ryzyko.

Ostatnia kwestia: Droga Czech, Polski, Słowacji, Węgier ku strefie Euro. Jak Pan to widzi? Jest Pan zwolennikiem szybszego, czy powolniejszego postępowania?

Na tak postawione pytanie nie umiem odpowiedzieć. Chodzi o to, żeby koszty i zyski tego procesu pozostały w równowadze, a jeszcze lepiej, by zyski przewyższyły koszty. Osobiście uważam, że Republika Czeska powinna przystąpić do strefy euro w chwili, gdy to już nie będzie oznaczać wielkiego ryzyka dla gospodarki z punktu widzenia utraty poduszki kursowej, która mogłaby wytlumaczyć szkoki zewnętrzne. Rząd i bank centralny uważają, że to mogłoby być gdzieś koło roku 2010, a ja myślę, że to jest w zasadzie właściwa prognoza. Przewidywana jedno-, dwuprocentowa różnica inflacyjna umożliwi wystarczające zbliżenie czeskich cen do poziomu państw strefy euro. Nie do Niemiec czy Austrii, ale do Portugalii, czy innych biedniejszych jej członków, którzy mimo to są w stanie efektywnie w niej funkcjonować.

Czy opóźnienie tego procesu – wejście do strefy nie w 2010, lecz w 2012 czy 2014 – mogłoby mieć dobre następstwa gospodarcze?

Zdecydowana część czeskiej wymiany handlowej przypada właśnie na strefę euro. 80 procent czeskiego eksportu idzie do Unii Europejskiej, 65 procent do strefy. Gdyby wprowadzić euro dziś, niosłoby to ze sobą różne zagrożenia, ale dla przedsiębiorców oznaczałoby poważną obniżkę kosztów transakcji. To jest istotny argument, żeby się spieszyć do euro.

Z drugiej strony zdolność bronięcia kraju

przed naciskami z rynku finansowego poprzez niezależną politykę kursową z własną walutą i własnym bankiem centralnym, jest niewątpliwie korzystna. Gdyby jednak wejście do strefy zaczęło zbytnio się odsuwać w czasie, koszty zaczęłyby przeważać nad tą korzyścią.

Drugi aspekt związany jest z kwestią, czy te państwa będą wchodzić do strefy razem, czy też samodzielnie. Jak na razie zanoszą się na części grupowe. Absolutnie najgorszym dla nas wariantem byłaby taka sytuacja, gdyby na przykład Polska, Słowacja i Węgry w ciągu roku, dwóch lat weszły do strefy euro, a Republika Czeska musiała odsunąć to o pięć lat, na przykład dlatego, że nie potrafiłaby zreformować swych finansów. Korona stałaby się wtedy małą, izolowaną walutą, która straciłaby zaufanie. To doprowadziłoby do kursowych wstrząsów i zjawisk podobnych do recesji z lat 1997/98, kiedy najpierw spadł wyraźnie kurs korony, co następnie pograżyło gospodarkę w kryzysie.

Myślę więc, że optymalne byłoby wejście do strefy euro mniej więcej w tym samym czasie, co pozostałe kraje. Ale muszą być do tego przygotowane.

Czy wyobraża Pan sobie rzeczywiście, że Polska mogłaby przegonić Czechy?

Myślę, że to nie byłoby problemem, gdyby powód późniejszego wejścia Republiki Czeskiej do strefy został jasno zdefiniowany – tak żeby był zrozumiały dla rynków finansowych i przez nie akceptowany. Mogę sobie wyobrazić, że Polska wcześniej wypełni kryteria z Maastricht, a Czechy później. Ważne jednak byłoby, żeby jednocześnie przedłożyła jasny, godny zaufania plan, z którego byłoby jasne, że i ona wstąpi do strefy za dwa lata. I żeby później się go trzymała.

Problemem byłby nieprzewidywalny rozwój, kiedy na przykład wskutek braku reform gospodarczych i politycznych, któreś z państw nie potrafiłoby tych kryteriów spełnić. To by miało bardzo negatywne skutki dla każdego kraju, który by z wewnętrznych powodów znalazł się w takiej sytuacji.

AURELIUSZ M. PĘDZIWOŁ
 Praga, 5 października 2004

Telewizja

SOBOTA 16 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Podróżnik (mag.) 8.35 Kanał E (mag.) 9.05 Ziarno (dla dzieci) 9.35 Aladdin (s. anim.) 9.55 Veritas (s.) 10.55 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 11.55 Zabawy językiem polskim (teleturniej) 12.35 Wybory na Wschodzie - Białoruś (pr. public.) 13.00 Wiadomości 13.10 Amazonka - superzłota (film dok.) 13.45 Dr Quinn 3 (s.) 14.35 Między nami (pr. rozryw.) 15.00 Stacyjka - Bunt Teresy (s.) 15.55 Moda na sukces (s.) 16.20 Zrozumieć świat (pr. public.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Odpoczywanie (reportaż) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Amelia (film niem.) 22.20 Festiwal Dialogu Czterech Kultur - Koncert Krzesimira Dębskiego (pr. muz.) 23.05 Golgota Świętokrzyska - Janowi Pawłowi z miłością (pr. muz.) 0.40 Opatenia (film USA) 2.25 W sieci zbrodni (film włoski).

■ TVP 2

6.50 Na dobry początek (pr. rozryw.) 7.00 Echa tygodnia 7.30 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Zaklinaczka dzieci (s. dok.) 9.15 Ojczyzna-polszczyzna - Jak odmieńnić Kup (mag.) 9.30 Piękniejsza Polska (mag.) 9.55 Oceaniczne oazy (s. dok.) 10.30 Kręciola (dla młodzieży) 10.50 Serial 11.40 Głobert przedstawia niezwykły świat natury (s. dok.) 12.05 Samotni strzelcy (s.) 13.30 30 ton! Lista, lista - lista przebojów 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Widowisko cyrkowe 15.55 Święta wojna - Hostessa (s.) 16.25 Szpital na peryferiach - po dwudziestu latach (s.) 17.30 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 18.30 Linia specjalna (pr. public.) 19.05 Kabaret Ani Mru Mru (pr. rozryw.) 20.05 10. Festiwal Kabaretu Koszalin 2004 (pr. rozryw.) 21.00 Prokop i panny (pr. rozryw.) 21.50 Słowo na niedzielę (mag. religijny) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.40 Bunkier (film ang.) 0.25 Nakręcona noc (pr. muz.).

■ TV KATOWICE

6.45 Kolorowy świat Pacyka (s. anim.) 6.55 Tajemnice wiklinowej zatoki (s. anim.) 7.15 Sceny z życia smoków (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.45 Palce licząc 9.00 Świat (mag.) 9.45 Przegląd gospodarczy (pr. public.) 10.15 Eurotel (mag.) 10.35 Czarne chmury (s.) 11.45 Dusza kresowa (s.) 12.15 Książka tygodnia (mag.) 12.45 Kowalski i Schmidt (s.) 13.10 Tele-nowiny (mag.) 13.30 Koszykówka - Era Basket Liga 15.45 Aktualności 16.00 Nie tylko o muzyce (mag.) 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (pr. public.) 18.50 Znaki szczególne (s.) 19.45 Tenis stolowy - Turniej z cyklu ITTF Pro Tour 20.00 Telekurier (mag.) 20.40 Bilans Trójki (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 23.10 Tenis stolowy - Turniej z cyklu ITTF Pro Tour 23.50 Facet do towarzystwa (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Poplista (mag. muz.) 7.00 Twój lekarz (pr. medyczny) 7.20 Wystarczy chcieć (pr. medyczny) 7.30 Strażnicy czasu (s. anim.) 8.00 Hugo familijny (dla dzieci) 8.30 Auto Świat (pr. motor.) 9.00 Duracell Eksploracje (s. naukowy) 9.30 Program pana Skowronskiego 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Alfabeta kulinarna Kurta Schellera (mag.) 14.00 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.00 Koncert papieski - Stróża 2004 (mag. muz.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Drugi świat (film ang.) 18.30 Wydarzenia 19.00 Muzyczna winda (pr. rozryw.) 20.00 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.30 Bar VIP (pr. rozryw.) 22.10 Kosmici (s.) 22.40 Bar VIP (pr. rozryw.) 23.00 Fear Factor - Nieustraszeni 23.45 Obywatel X (film USA) 1.45 Reebok Hip Hop (mag. muz.).

■ TVC 1

5.00 Kolory życia (mag.) 6.00 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 6.10 Ulica Szamkowska III (s.) 6.40 Mały kabaret telewizyjny 7.10 Wizyta w zoo 7.20 Jaskiniowiec (s. anim.) 7.45 Moja maskotka (s.) 8.00 Niefortunna czarownica III (s.) 8.25 Filemon i przyjaciele (film anim.) 9.25 Diskodrom 2004 9.55 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.20 Game Page (mag.) 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Násza wieś 11.25 Program dla miłośników muzyki dętej 12.00 Wiadomości 12.05 Auto Moto Revue 12.30 W jaki sposób... z J. Bohdalową (mag.) 12.55 Oczarowanie V (s.) 13.50 Miłość i morze (s.) 15.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniery 15.55 Złoty wiek komedii: Pożycie małżeńskie (film USA) 17.25 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 17.40 Etykieta (mag.) 18.00 Wiadomości 18.05

Prognoza pogody 18.10 Uśmiechy I. Herrmanna 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Hodina pravdy (pr. roz.) 21.10 Enigma (film brniem.) 23.10 Wiadomości 23.15 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście V (s.) 23.55 Bezlitosni zabójcy (film USA) 1.25 Star Trek III (s.) 2.20 Świat rekordów Guinnessa 2.40 Świetnie wyglądasz! 3.00 Gdzie podziła się ta stara piosenka 3.40 Na pływaniu z F. Nero 4.10 Wybitne osobistości 4.25 Przygody nauki i techniki.

■ TVC 2

5.05 Czy mnie zechcecie? 5.25 Wszystko względne jest (s.) 5.50 Szczęście domowe (mag.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Telewizyjny klub osób niesłyszących (mag.) 9.00 Blok kursów językowych 10.00 333 (mag. lit.) 11.00 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 11.30 Chłopaki i dziewczyny (film USA) 13.00 Film o filmie: Żony ze Stepford 13.10 Pomarańcza (mag. młodz.) 13.40 Matura z dojrzałości (s.) 14.45 Ludzie a oceany (s. dok.) 15.35 Wyciągi samochodowe w Młodej Bolesłavi 15.50 Tenis (dok.) 16.45 Buly (mag. hokeja na lodzie) 19.30 Euronews 20.00 Legendy czeskiego teatru: Jak byśmy byli obcy 22.10 Kultura alternatywna (s. dok.) 23.05 Noc z Andełem 0.35 Wielka muzyka nocna 1.30 Jak upolować meczkę... V (s.) 2.00 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.50 Groteski Ch. Chaplina 5.15 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.20 Beyblade II (s. anim.) 5.45 Sprawy Zofki Wszetecznej (s. anim.) 6.15 Laskoweczka (s.) 6.25 Szypmpan Charly (s.) 7.50 Wyciągi Nazcar (s. anim.) 8.20 Cudowny świat Walta Disneya 8.45 ESO (lista przeb.) 10.00 Sue Thomas: Agent FBI II (s.) 10.55 Krok do morderstwa (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Maskotka (film czes.) 13.50 Nova Author Cup 14.15 Sparta Praha - Slavia Praha (piłka nożna) 16.20 Panoptikum Ivana Mládka (pr. roz.) 16.50 Czas sprzyja mordercy (film czes.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 Profesjonaliści (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Świat poszukuje SuperStar (World Idol) 21.55 Szybcy i wściekli (film USA) 0.05 Krzyk II (film USA) 2.15 Novashopping 2.45 Dzwonienie do TV Nova 3.10 Prask! 4.15 Maskotka (film czes.).

■ PRIMA

8.00 Lwowa krokodyli (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Kobieta prawa (s.) 11.15 h.i.t. (lista przebojów) 12.15 Big Ben I (s.) 14.05 Do góry nogami (film USA) 15.50 Prima TV 16.05 Poszukiwani I (s.) 17.10 Mieszkanina ucoż (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciółki Woody (s. anim.) 19.55 Detektyw Monk I (s.) 20.55 Sen pewnego lata (film niem.) 22.40 Śmierć w rajku (film niem.) 0.35 Szybka wygrana 1.50 Kinobazar 2.50 Wielkie romanse sławnych I (s. dok.) 4.40 Cierne.

NIEDZIELA 17 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.25 Historia naturalna Polski (s. dok.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach (mag. religijny) 7.55 Domisie (dla dzieci) 8.20 Archiwum Zacka (s.) 8.50 Co i jak? (s. dok.) 9.15 Cybermysz (dla dzieci) 9.40 Piosenkarnia (dla dzieci) 9.50 Songowanie na ekranie (pr. edukacyjny) 10.20 Gamebox (mag.) 10.45 Kuchnia z Okrasą (mag.) 11.15 Siódme niebo (s.) 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Tydzień (mag.) 13.40 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 14.15 Zaginiony świat 3 (s.) 15.00 Summa zdarzeń według Jacka Żakowskiego (pr. public.) 15.30 Życie i czasy Jana Pawła II (film dok.) 16.25 Tenis stolowy - Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Warszawie 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 DTV J. Federowicz (pr. rozryw.) 17.30 Lokatorzy - Wstydliva sprawa (s.) 18.00 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 18.30 Magia Davida Copperfielda (pr. rozryw.) 19.00 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Wybory na Wschodzie (pr. public.) 20.30 Zakochana Jedynka 22.25 RetroTEYada (pr. rozryw.) 23.10 Fortepian (film franc.) 1.20 Fuckyng Armal (film szwecki).

■ TVP 2

6.55 Słowo na niedzielę (mag. religijny) 7.00 Tygrysy Europy (s.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Chcę się zmienić (s. dok.) 9.15 Ostatnia podróż (film dok.) 10.00 Animals (pr. przyrodniczy) 10.25 Na ratunek jaguaram (film dok.) 11.30 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Szwedzki smak 12.00 Pantomas kontra Scotland Yard (film franc.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Golec uOrkiestra 4 (pr. muz.) 16.00 Na

dobrze i na zle (s.) 16.55 Zdobycy (pr. rozryw.) 17.30 Dzika przyszłość (s. dok.) 18.30 7 dni świat (pr. public.) 19.00 Trójkąt damsko-męski (pr. rozryw.) 19.30 Futbol w Dwójce 20.05 Europa da się lubić... (pr. rozryw.) 21.05 Tajne akcje CIA (s.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.40 Koncert z okazji 40-lecia SFP (pr. muz.) 23.40 Koncert laureatów SFP (pr. muz.).

■ TV KATOWICE

6.45 Kolorowy świat Pacyka (s. anim.) 6.55 Tajemnice wiklinowej zatoki (s. anim.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności; 8.00 Koncert życzeń (pr. muz.) 8.45 Babskie gadanie (mag.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Bilans Trójki (mag.) 10.35 Tajemnica Enigmy (s.) 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (pr. motor.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Ale kino (mag.) 13.35 Śląska Jesień Gitarowa po raz dziesiąty 14.00 Klub globtrotera (mag.) 14.35 Podwodna Polska (reportaż) 15.00 Bądź zdrow! (pr. med.) 15.45 Aktualności 16.00 Magazyn kulturalny 16.45 Muzyka - łączy pokolenia! (mag. muz.) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (pr. public.) 18.50 Znaki szczególne (s.) 19.45 Koszykówka - Sharp Torell Basket Liga 20.45 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.10 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnym magazyn sportowy 23.10 Nieznane katastrofy (mag.) 23.35 Łóżko Wierszyna (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Koncert papieski - Stróża 2004 (mag. muz.) 6.40 Benny Hill (pr. rozryw.) 7.00 Auto Świat (pr. motor.) 7.30 Jesteśmy (mag. religijny) 8.00 Beyblade (s. anim.) 8.30 Pokemon (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista (mag. muz.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Barbie jako Roszpunka (film anim.) 13.10 Szalona małolata (film USA) 15.30 Podaruj dzieciom słońce 15.45 Wydarzenia 16.05 Muzyczna winda (pr. rozryw.) 17.00 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 17.30 Kosmici (s.) 18.00 Daleko od noszy (s.) 18.30 Wydarzenia 19.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.00 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.00 Fała zbrodni (s.) 22.00 Kuba Wojewódzki (pr. rozryw.) 23.00 Nasze dzieci (pr. rozryw.) 0.00 Polska Liga Siatkówki 2.00 Aqaz music zone (mag. muz.).

■ TVC 1

5.00 Star Trek III (s.) 5.50 Birliban (s.) 6.05 O Rozakar i zaklętym królewiczu (bajka) 6.50 Film o filmie: Harry Potter i więźnien z Azkabanu 7.05 Jaskiniowiec (s.) 7.30 Zestaw bajkowy Edka (dla dzieci) 9.30 Niewiedza nie usprawiedliwia (mag.) 9.45 Kalendarium (mag.) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.25 Obiektywy (mag.) 11.00 Cyrk Humberto (s.) 12.00 Pytania Vaclava Moravca 13.00 Wiadomości, prognoza pogody 13.05 Adresat TVC 13.25 Magazyn chrześcijański 14.00 Jak smakuje miłość (film czes.) 15.10 Droga do domu (film czes.) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego 16.45 Szczęście domowe (mag.) 17.20 Gdzie się podziła ta stara piosenka 18.00 Wiadomości 18.05 Prognoza pogody 18.10 Everwood II (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Śmietankowy świat (film czes.) 21.35 Bez ogródek 22.05 Wiadomości 22.10 Bramki, punkty, sekundy 22.15 Losowanie Sportki i Szansy 22.20 Mathieu Corot (s.) 23.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.00 Omerta (s.) 0.50 Pop art (mag. muz.) 1.30 Adresat TVC 1.50 Sport 2.25 Pytania V. Moravca 3.25 Jak się żyje projektantom mody wg Teresy Kopačowej 3.40 Odrobina szafraanu z archiwum telewizyj.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Notes 7.55 Panorama 8.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 9.30 Salon (mag.) 10.00 Aleksander Dumas starszy 3/3 (film czes.) 11.05 Argonauci (dok.) 11.30 Słowo święteczne J. M. Kašparů 11.40 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 12.35 Kinobox (mag. fil.) 13.00 Świat filmu: Gatunki filmowe (s. dok.) 14.00 Studio sport 16.50 Navarro VI (s.) 18.25 Jak powstaje... (mag.) 18.45 Między biegunami (rep.) 19.10 Euronews 20.00 Teleautomat: Programy z przeszłości (1961 - 1957) 22.30 Dograne (mag. sport.) 23.20 Beach Boys: Live at Knebworth (koncert) 0.35 Głosy (film br.) 2.10 Hodina pravdy 3.10 333 4.10 Santini (dok.).

■ NOVA

6.05 Pokom (s. anim.) 7.00 Beyblade II (s. anim.) 7.25 Sprawy Zofki Wszetecznej (s. anim.) 7.55 Wyciągi Nazcar (s. anim.) 8.20 Cudowny świat Walta Disneya 8.45 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze VIII (s.) 9.40 Stefania VIII (s.) 10.35 Columbo (s.) 12.00 Siódemka (prog. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutka (mag.) 13.45 Człowiek ze złotym pistoletem (film br.) 16.10 Alex sam w domu (film

USA) 18.10 Prognoza pogody 18.20 Profesjonaliści (s.) 19.20 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Ubezpieczalnia szczęście (s.) 21.20 Odlamki (mag.) 21.50 Teletele (pr. roz.) 22.30 24 godziny II (s.) 23.25 W kręgu zła (film USA) 1.15 Granice wytrzymałości VII (s.) 1.55 Novashopping 2.25 Siódemka 3.25 Odlamki 4.40 Morderstwa w Kitzbühel (s.) 5.25 Novashopping.

■ PRIMA

8.00 Historie starożytnych Egipcjan (dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.40 105% alibi (film czes.) 11.20 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.55 Komisarz Rex VII (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.45 Wyciągi motocyklowe Australia 15.30 Jack Reed III (film USA) 17.20 Piątek nie święta (film czes.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciółki Woody (s. anim.) 19.55 Obwód Wolfa VIII (s.) 21.00 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 22.05 Śmiertelny szantaż (film niem.) 23.55 Z archiwum X IV (s.) 0.45 Szybka wygrana 1.50 Niedzielną partia (pr. dys.) 2.35 Wielkie romanse sławnych I (s. dok.) 4.25 Niedzielny Receptariusz.

PONIEDZIAŁEK 18 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio (pr. public.) 8.25 Kawa czy herbata? (mag.) 9.05 Maks i Ruby (s. anim.) 9.30 Budzik (dla dzieci) 9.55 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.25 Moda na sukces (s.) 10.50 Nieustraszeni 3 (s.) 11.40 Telezakupy (mag.) 11.55 Książki na jesień (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Rolnictwo na świecie (reportaż) 12.35 Zielony biznes (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.39 Książki na jesień (mag.) 13.43 Sekrety zdrowia (pr. medyczny) 14.00 Zaszczep zdrowie 14.05 Poznań - Historie osobliwe 14.25 W labiryncie (s.) 14.55 Książki na jesień (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Opowieści Szeherazydy (s.) 16.00 Samoloty bezzalagowe (film dok.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Polska z bocznej drogi 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (pr. muz.) 18.35 Geena Davis Show (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Prosto w oczy (mag.) 20.30 Srebrny deszcz (teatr) 21.30 Zwycięzcy nie umierają (film dok.) 22.25 Wywabca (film USA) 0.15 Wiadomości 0.25 Dobre książki (pr. public.) 1.00 Szkatułka z Hongkongu (film pol.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Na dobry początek (pr. rozryw.) 7.20 Stawiam na Tolka Banana (s.) 7.50 Kangurek Hip-Hop (s. anim.) 7.55 Lis Leon (s. anim.) 8.05 Na dobre i na zle (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.10 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.25 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Szwedzki smak 10.50 Z Grabowskim po kraju (pr. rozryw.) 11.45 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 12.15 Magazyn Ligi Mistrzów 12.40 Telezakupy (mag.) 13.00 Panorama 13.20 Kochaj mnie (s.) 13.45 Szpital na peryferiach - po dwudziestu latach (s.) 15.00 Co ci dolega? - Piękło anoreksji (film dok.) 16.00 Panorama 16.10 Na dobre i na zle (s.) 17.05 Przystanek praca (mag.) 17.15 Konsument (mag.) 18.30 Panorama 19.05 Wielcy rodacy - Koziółski 6 (film dok.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kulisy serialu M jak miłość 21.00 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 (pr. kryminalny) 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.40 Warto rozmawiać (pr. public.) 23.30 Kultura (pr. public.) 23.40 Warto rozmawiać (pr. public.) 0.30 Co ci dolega? (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Gwiazdy Hollywoodu - Russel Crowe (s. dok.) 9.45 Pomyśl na życie - Na początku był Balbin 10.15 To jest temat (reportaż) 10.45 Dusza kresowa (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 6. Wielki Turniej Tenorów 12.35 Cornelii Baba - artysta i jego epoka (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Tajna misja (s.) 15.45 Oddalenie sukcesu (pr. rozryw.) 16.15 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 17.00 Z krukiem w herbie (mag.) 17.45 Aktualności 17.50 Drobne sprawy (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Sport w TV Katowice 19.00 Nieznane katastrofy (mag.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Echa dnia (pr. public.) 21.10 Kurier sportowy 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.10 Schlesien Jurnal (mag.) 22.50 Książki z górnej półki (mag.) 22.55 To jest temat (reportaż) 23.10 Młodzież kontra (pr. public.) 23.55 Plebania (s.) 0.20 Plebania (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag. muz.) 6.30 TV Market (mag.) 7.05 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 7.35 MacGyver (s.) 8.00 Interwencja (mag.) 8.55 Bar VIP (pr. rozryw.) 9.25 Misja w czasie (s.) 10.20 Bar VIP (pr. rozryw.) 12.50 Szalona małolata (film USA) 14.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Misja w czasie (s.) 17.55 Bar VIP (pr. rozryw.) 18.30 Wydarzenia 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar VIP (pr. rozryw.) 20.45 Świat (film USA) 23.25 Biznes Wydarzenia (pr. public.) 23.50 Bumerang (pr. public.) 0.40 Co z tą Polską? (pr. rozryw.) 1.25 Aquaz music zone (mag. muz.).

■ TVC 1

5.05 Adresat TVC 5.20 Czarne owce 5.45 Jak się żyje czeskim murzynom wg And. Majstorovičovej (dok.) 5.59 Dzień dobry TVC 8.30 Ulica Szamkowska III 9.00 M biały kucyk (s.) 9.30 Bez ogródek 10.00 Wiadomości 10.05 Czarne anioły (s.) 11.00 Oczarowanie V (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Sama w domu (mag.) 13.30 Cwiczenia TVC 13.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się kręć! (pr. roz.) 14.30 Grandsuperintenda (s. muz.) 14.55 W pociągu jest szeryf (film czes.) 15.10 Uśmiechy I. Herrmanna 15.15 Pierwsza pomoc 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (pr. dla dzieci) 16.30 Tykadło (mag.) 17.00 Przyjaciele II 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.05 Świat rekordów Guinnessa (mag.) 18.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Rynek (s.) 21.00 W po świecie (mag.) 21.30 Stało się... (pr. roz.) 21.45 Reporterzy TVC (reportaż) 22.00 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Jednostka wtórnej skierowania (s.) 0.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.05 Oczarowanie IV (s.) 1.00 Przyjaciele II 1.25 Najgorszy wygrywa (talk show) 1.50 Wędrująca kamera 2.15 Obiektywy 2.20 Kalendarium 3.05 Diagnoza 3.30 Prawo przyrodę 4.00 Blok kursów językowych.

■ TVC 2

5.05 Spór duszy z ciałem 5.25 Pytania V. Moravca 6.20 Wiadomości TVS 6.25 Co mogę zrobić dla siebie 6.40 Dogry 7.25 Między biegunami 7.55 Panorama 8.00 Tydzień w regionach 9.45 Śladami... 10.00 Ingmar Bergman (s. dok.) 11.00 Světo 11.30 AZ-kwiz 12.00 Euronews 13.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 14.00 Filemon i przyjaciele (film anim.) 15.00 Beer-Sheva: Miasto ceramiki (dok.) 15.30 Piękne zguby (talk show) 16.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 16.10 Stop (mag. dla kier.) 16.30 Wielki wędrująca kamera 17.00 Europa dziś (mag.) 17.30 Sport w świecie 18.00 Pion (pr. dys.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Time out 19.25 Paddock - tydzień hippiczny 19.30 Chwała zwycięzcom 20.00 Tajemne inkwizycji (dok.) 20.55 Sportowe zmagania zagranicy 21.00 Za ścianą 21.30 Klub filmowy: Stanley Kubrick - Pełny magazyn (film br.) 23.25 Rosenberg SuperTRIP (pr. public.) 0.15 W lot po świecie 0.20 Sport w świecie 1.40 Time out 2.05 Paddock 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Euronews 4.00 Worldnet.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 W sprawnym trybie II (s. dok.) 9.05 Plac dziecka (film USA) 10.50 Starej (s.) 11.55 Marianna, kłopoty nocy (s.) 12.50 Namietność i nieważność (s.) 13.45 Prawdziwa miłość (s.) 14.00 Roswell III (s.) 15.35 Zachodni wiat 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Wniosek teraz 17.15 Milagros (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pali w to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Z piekła szczęście (s. czes.) 21.05 Kiedyś na wschodzie (pr. roz.) 22.25 Prask! (pr. roz.) 22.55 Długi pocałunek dobranoc (film USA) 1.05 Równi faceci (s.).

■ PRIMA

8.00 Derrick (s.) 9.15 Kruche wyciągi (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 11.05 Prima jazz 12.20 Hotel Orth I (s.) 13.25 A teraz Susanna (s.) 13.55 Krok za krokiem VII (s.) 14.30 M. Rose Place VII (s.) 15.30 Ostry dyżur 16.30 FC Banik Ostrava - FC Slovan Liberec (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.05 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciółki Woody (s. anim.) 19.55 Big Ben IV (s.) 21.00 Morderstwa w Midsomerze VI (film) 23.55 Nikita I (s.) 0.40 Do rzeczy! 0.50 Szybka wygrana 2.00 Lemury i krokodyle (dok.) 2.55 Wielkie romanse sławnych I (s. dok.) 3.45 Sauna (talk show).

Kronika Rodzinna

Dnia 17 października 1964 roku stanęli na ślubnym kobiercu

państwo **ZOFIA i GUSTAW CHODUROWIE**
Wniechaj dalsze wspólne życie płynie Wam zgodnie i szczęśliwie w zdrowiu i radości. Życzą syn i córka z rodzinami.
GL-444

Dziś 16. 10. obchodziliśmy jubileusz 70. urodzin nasz Najdroższy

śp. **ZBYSZEK BITTMAR**
z Hawierzowa, muzyk, kompozytor i wychowawca młodzieży. O chwilę wspomnień i zadumy prosi krewnych i przyjaciół żona z synem.
GL-459

Dnia 14. 10. 2004 minęła 10. rocznica śmierci naszego Kochanego Ojca, Męża i Teścia

śp. **ADAMA POTYSZA**
O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
GL-464

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN:
Hrać a jeho štěstí (16, godz. 17.30, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Garfield (16, godz. 15.30, 17.45; 18, godz. 17.45); Terminal (16-18, godz. 20.00); Reflex: Kroniki Riddicka (16, 17, godz. 17.00); Bug (16, 17, godz. 20.00); Non plus ultra (18, godz. 17.00, 20.00); Ex: Monster (16, 17, godz. 19.00); TRZYNIEC - Kosmos: Kroniki Riddicka (16, 17, godz. 20.00); Książę i ja (16, 17, godz. 17.30; 18, godz. 20.00); Garfield (18, godz. 17.30); BYSTRZYCA - Płaską jízda (16, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska oraz Klub Propozycji MK PZKO zapraszają 19. 10. o godz. 17.00 do lokalu biblioteki przy ul. Havlíčka 6 na spotkanie z poezją z okazji 20-tej rocznicy śmierci Janusza Gaudyna. Uczniowie wezmą: D. Gaudyn-Ondruchowca, L. Przeczek-Waszkowa, A. Żelazka.

BLIZOWICE - MK PZKO zaprasza do zwiedzenia wystawy owoców i jarzyn w dniach 23-24. 10. w godz. 9-17 w Domu PZKO.

OLBRACHCICE - MK PZKO zaprasza 27. 10. o godz. 16.00 na jesienne spotkanie. Program: prelekcja i pokaz wideo - z wycieczki nauczycieli na Ukrainę szlakiem bohaterów książek L. Siemkiewicza, kiermasz i sprzedaż książek oraz „stryki” na różny sposób.

KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza 23. 10. o godz. 15.30 do frysztackiego Domu PZKO na „Koncert Jesienny”. Wystąpią chór żeński „Kalina”, chór męski „Hejnał-Echo”, głośnie z zespoły „Gizdy” oraz „Białychy i syny z kolonije” miejscowej szkoły podstawowej.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku);
e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz.

Wszystko na świecie przemienie, przepłyne szczęście, przejdzie cierpienie i pozostanie tylko żal i wspomnienie.

Dnia 17 października mija druga rocznica, kiedy odszedł, pozostawiając nas w głębokim żalu, nasz Drogi Mąż, Tatuś, Teść, Dziadek, Szwagier, Wujek
śp. **JÓZEF SIKORA**
z Trzyńca. Z miłością i szacunkiem wspominają żona Wanda, córka Urszula, syn Władysław z rodzinami.
GL-450

Z bólem w sercu oznajmiamy wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym, że dnia 13. 10. 2004 opuściła nas na zawsze, przeżywszy 83 lata, nasza Najukochańsza Mamusia, Babcia, Prababcia, Teściowa i Ciocia
śp. **WANDA BYRTUS**
z Hawierzowa Szumbarku. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 18. 10. o godz. 15.00 w kaplicy cmentarnej w Hawierzowie Szumbarku. Zasmucona rodzina.
GL-457

NIEBORY - MK PZKO zaprasza 17. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO na premierę teatryku „GAPA 2” pt. „Kopciuszek”. Po premierze popołudnie z poezją dla dzieci w wykonaniu Jolanty Molenda.

ŁYBICE WIEŚ - MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków 22. 10. o godz. 17.00 do świetlicy Koła na prelekcję pt. „Bliski wschód” (kultura, obyczaje itd.).

TRZYNIEC - zarząd Koła MSZ wraz z dyrekcją PSP w Trzyńcu 1 przy ul. Dworcowej zapraszają wszystkich absolwentów szkoły 13. 11. od godz. 16.00 w szkole i od godz. 18.00 w Domu Robotniczym w Trzyńcu na tradycyjne spotkanie absolwentów szkoły wychodzących w latach 1948/49, 53/54, 58/59, 63/64, 68/69, 73/74, 78/79, 83/84, 88/89, 93/94 oraz 98/99.

▲ zespoły „Łączka” oraz „Bystrzyca” zapraszają 12. 11. do DK Trisia na występ jubileuszowy.

PTTS „BŚ” - zaprasza 19. 10. na wrotkową wycieczkę do Ligotki K. na W. Lipowy, Jaworowy do Oldrzychowic. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 7.39 do Gnojnika.

UWAGA - zebranie zarządu Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego PZKO odbędzie się w bieżącym miesiącu dopiero w środę 27. 10.

Oferaty

OŚRODEK WCZASOWY PASECZKI w Koszarzyskach oferuje od 22. 10. wolne terminy weekendów. Organizujemy obchody jubileuszy, wesela, przyjęcia urodzinowe a dla organizacji i firm spotkania towarzyskie, rauty, szkolenia, zgrupowania itp. Zapewniamy wspaniałą domową kuchnię i dobry serwis w przepięknej scenarii beskidzkiego babiego lata. Tel. 736 103 097, e-mail info@slesto-ur.cz. GL-442

CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO proponuje do wynajęcia Restaurację Klub IKAR oraz salę na imprezy (80 os.) w DP Ż i W w Cierlicku na Kościelcu. Kontakt: prezes p. Mikula 596 423 259.

SPRZEDAŻ KORKU KOLOROWEGO na ściany i podłogi, klejone i układane na sucho wraz z galanterią. Cieszyński Dom Korkowy, ul. Chrobrego 41 Cieszyn, tel. +48 33 852 03 48. GL-436

SPRZEDAM ŚLIWOWICĘ, złota z dębowej beczki. Tel. 606 281 781. AD-121

POSZUKUJEMY OPIEKUNKI do 2-letniego dziecka w Czeskim Cieszynie. Tel. 558 737 590. GL-458

Co za Olzą

CIESZYN, KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46: do 18. 10. wystawa Bronisława Firlu „ILU-ZJE POD-RÓŻE WART-OŚCI”. Otwarte po, wt, cz, pt: 7-18, so: 9-15.

Wystawy

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztać: do 7. 11. wystawa obrazów Jana Kanyzy. Otwarte wt-nie: 9-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 19. 11. wystawa Ireny Marii Palka „Tapiseria i tekstylia”. Otwarte po-pt: 10-16.

BIBLIOTEKA REGIONALNA KARWINA, rynek Masaryka: do 20. 10. wystawa Władysława Kubienia „Reminiscencje”. Wystawę można zwiedzać w godz. otwarcia biblioteki. MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: do 31. 12. wystawa „Nauczyciele, patrioci, historycy...”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 22. 10. wystawa Ursuli Merker „Jdu sklu pod kůží”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

Poezja dla najmłodszych

NIEBORY (hs) - Jutro o godz. 15.30 w Domu PZKO w Nieborach odbędzie się poetyckie popołudnie z twórczością dla najmłodszych. Będzie można wysłuchać znanych z dzieciństwa wierszy. Nie zabraknie twórczości Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, J.I. Kraszewskiego, Aleksandra Fredry oraz współczesnych autorów. Wszystko to w wykonaniu Jolanty Molendy z Olbrachcic, aktorki Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach. Poetyckie popołudnie jest imprezą towarzyszącą premierze „Kopciuszką” w wykonaniu teatryku GAPA2.

TRZYNIEC - spotkanie z kandydatem do senatu Janem Ferencem odbędzie się dnia 21. 10. o godz. 17.00 w Domu PZKO w Trzyńcu na Tarasie. GL-461

NA 30-LECIE ODDZIAŁU POLSKIEGO BIBLIOTEKI Zabawa miłośników książki

Trwa przygotowana przez karwińską Bibliotekę Regionalną i Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki ankieta. Głosować można do 30 listopada br. na powyższym kuponie, ankietach w bibliotekach regionu, lub za pośrednictwem internetu. Organizatorzy ankiety informują, że strona www.książka.rkka.cz już działa i zarazem przesyłają za opóźnieniem w jej uruchomieniu. Wśród głosujących rozlosowane zostaną nagrody książkowe. Niepisaną zasadą jest, że każdy uczestnik głosuje tylko raz. Wypełnione ankiety należy przesać pod adresem: Biblioteka Regionalna Oddział Literatury Polskiej, rynek Masaryka 9/7,733 01 Karwina Frysztat.

Karta do głosowania

Oddział Literatury Polskiej
Biblioteki Regionalnej Karwina
Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki

»Ulubiona książka Zaolziaków«

Tytuł:

Nazwisko autora:

Imię autora:

Wśród głosujących, którzy podadzą swoje dane, zostaną rozlosowane nagrody książkowe

Imię, nazwisko

Adres głosującego:

Wiek (właściwe zaznacz) Do 15 lat Nad 15 lat

Uczestnicy ankiety, którzy podadzą na ankiecie swój adres wezmą udział w losowaniu wartościowych nagród książkowych.
Niepisaną zasadą jest, że każdy uczestnik głosuje tylko raz.

Będzie jak po stole Kup pan tabliczkę!

JABLONKÓW (kor) - Jeszcze przed Bożym Narodzeniem nową nawięźchnięć ma otrzymać droga na Girową, którą prowadzi jedna z beskidzkich ścieżek rowerowych. Korzystający z niej rowerzyści od dłuższego czasu zwracają uwagę na jej zły stan. W pierwszej kolejności odnowiony zostanie 300-metrowy odcinek między Lyskami a Zieloną.

TRZANOWICE (kor) - Ważniejsze obiekty użyteczności publicznej na terenie gmin Mikroregionu Dorzecza Stonawki zostaną opatrzone jednolitymi tabliczkami informacyjnymi. Na ten cel mikroregion otrzymał dotację z Programu Odnowy Wsi. Przedsiębiorców jednak taki luksus kosztować będzie 2 tys. koron od sztuki.

TACY JESTEŚMY 2004

Jeszcze do czwartku przyszłego tygodnia można zgłaszać nominacje do tegorocznej ankiety TACY JESTEŚMY. Przypominamy, że ankieta przebiega w kategoriach: folklor, muzyka, literatura, teatr, chóralistyka, plastyka i fotografia, wydawnictwa oraz sport. Nominować swoich kandydatów może każdy. Wystarczy wysłać swoje propozycje - niekoniernie we wszystkich kategoriach - pod adresem Kongresu Polaków w RC (Komenského 4, Cz. Cieszyn). Można też zadzwonić (nr tel. 558 711 453), wysłać swoją propozycję e-mailem (kongres@polonica.cz) czy zgłosić osobiście.

Wszystkie zgłoszone nominacje rozpatrzy powołana przez prezesa Kongresu Polaków, Józefa Szymeczka, komisja dziennikarzy. Następnie zaprezentujemy na łamach naszej gazety po trzech nominowanych z każdej kategorii i rozpocznie się właściwa ankieta - głosowanie na te osoby czy zespoły, które państwa zdaniem były w mijającym roku w danej kategorii najlepsze. Punktem kulminacyjnym ankiety będzie Koncert Galowy 11 grudnia w Teatrze Cieszyńskim. Prezes Szymeczek uchylił nam rąbka tajemnicy i zdradził, że gwiazdą koncertu będzie „Lewron Orchestra”, której płyta „Olza” właśnie pojawia się na rynku.

Przyjmujemy programistę/programistkę

Firma EBM system s.r.o. z siedzibą we Frydku - Mistku, prowadząca serwis www.tipcars.com, poszukuje programistę/programistkę

- web programista
- znajomość PHP, HTML, JavaScript
- programista lokalnych baz danych aplikacji
- znajomość jednego z języków Delphi, C++ i pracy w środowisku lokalnych baz danych aplikacji

Ogólne wymagania:
● dobra znajomość języka polskiego (nie jest konieczna)
● aktywne podejście do pracy, lojalność, powaga
● umiejętność dostosowania się

Oferujemy:
◆ stabilne zaplecze firmy międzynarodowej
◆ interesującą pracę
◆ młody kolektyw
◆ dobre wynagrodzenie finansowe

Życiorys należy przesyłać najpóźniej do 29. 10. 2004 pisemnie pod adres: EBM system s.r.o., do rąk p. Knieży, Nádražní 1100, 738 01 Frydek - Mistek lub mailem: knieza@ebmsystem.com

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Kaděra do GKS-u Tychy?

Ze zmiennym szczęściem radzą sobie w lidze hokeiści Hawierzowa. Znakiem szczególnym ostatnich występów Panter są dogrywki. W minioną sobotę podopieczni trenera Aleša Flašara spotkanie z Kadanią rozstrzygnęli na swoją korzyść właśnie w dogrywce, ale w środkowym meczu 13. kolejki w Pisku hawierzowianie tyle szczęścia już nie mieli. W 61. minucie gola na wagę dwóch punktów zdobył dla gospodarzy Šimek. Po trzynastu kolejkach Hawierzów plasuje się na 11. miejscu w tabeli. Lokalny rywal Sareza Ostrawa radzi sobie nieco lepiej. Beniaminek I ligi na mecie 1/4 sezonu zajmuje szóstą lokatę. Spotkania 14. kolejki zaplanowano na najbliższą środę. Hawierzów jednak zmierzy się z Chomutowem dopiero w czwartek. W II lidze na 10. pozycję w tabeli spadli hokeiści HC Orłowej. W środę Orłowa przegrała na własnych śmieciach 2:5 ze Szternberkiem.

Vrbę i strzałem od niechcenia wyrównał na 2:2 (Vrbę zastąpił Hanuljak). W 20. minucie zagapiła się defensywa Panter. Najazd dwójki Nouza, Malinský zakończył się dla gości utratą trzeciej bramki. Druga tercja stała po znakiem niedokładnej gry. Pisek nastawił się na kontry i po akcji Štefana (33.) Hanuljak po raz drugi wybił krążek z siatki - 4:2. Goście nie rezygnowali i w III tercji powrócili do agresywnego krycia rywała już w starcie środkowej. Ten męczący styl gry świecił sukces. W 45. minucie Rha dystansu obniżył na 4:3 a w pięć minut później Fojtik z podania Marčka doprowadził do remisu 4:4. Mecz w 56. minucie Kaděra (po akcji Mikšana) w łatwy sposób podwyższył na 4:5, na trybunach zapanowała grobowa cisza. Gospodarzy uratował Nouza, który w osłabieniu po rajdzie indywidualnym wyrównał na 5:5, doprowadzając do dogrywki. Los spotkania wziął w swoje ręce Šimek zdobywając w 48. sekundzie dogrywki zwycięskiego gola.

I LIGA

● **PISEK - HAWIERZÓW 6:5 w dogr.** (3:2, 1:0, 1:3 - 1:0). Bramki: Šimek 3, Nouza 2, Štefan - Kaděra 2, Mikšan, Řiha, Fojtik, Sedziwal Vokurka. Kary - 5:0. Widzów 407. Pantery na wstępie I odsłony kompletnie zaskoczyły gospodarzy. Już w 2. minucie Kaděra obsłużył Mikšana (0:1), a w 4. minucie Kaděra sam podwyższył na 0:2. Po tym przysnuciu gospodarze ocknęli się z letargu i przejęli inicjatywę w meczu. W 15. minucie z niebieskiej linii złożył się do strzału Neckář, krążek zaś musnął lekko Šimek i było 1:2. Ten sam zawodnik w minutę później po raz drugi zaskoczył bramkarza

● **ML. BOLESLAW - SAREZA OSTRAWA 0:3** (0:2, 0:1, 0:0). Bramki: 12, i 29. Mikulík, 7. Grof. Sedziwal Stolin. Kary - 3:5. Widzów 1000. Lokaty: 1. Cz. Budziejowice 31, 2. Ujście n. Ł. 29, 3. Chomutów 27, 4. Sareza 24, 11. Hawierzów 14, 12. Pisek 8, 14. Trzebiecz 6 pkt.

II LIGA

● **ORŁOWA - SZTERNBERK 2:2** (0:1, 2:2, 0:2). Bramki: 21. Grygar, 27. Stránský - 6. Svoboda, 22. Šimek, 23. Vrba, 56. Dvořák, 60. Poledna. Widzów 500. W bramce gospodarzy pojawił się wypożyczony z Trzyniecia Holeš, ale orłowscy defensorzy wciąż nie ułatwili mu zadania. - *Grany z mało agresywnie. Dotyczy to również przewag liczebnych. Zamiast strzelać na bramkę hokeiści szukają lepij ustawionych partnerów i w efekcie krążek przejmują rywale - stwierdza menedżer Orłowej Jaromír Juchelka* - W trzeciej tercji graliśmy już tylko trzema formacjami, ale poprawy naszej grze nie było. Zaliczyliśmy nasz słabszy występ w dotychczasowym sezonie - dodał Juchelka. Lokaty: 1. T. Brno 22, 2. Prošćejov, 3. Blansko po 19, 10. Orłowa 9 pkt., 11. N. Jiczyn 7, 12. Uniczów 3 pkt.

Rewelacyjnie spisuje się w barwach Hawierzowa napastnik Roman Kaděra. Sobotni mecz z Kadanią oglądał na żywo Wojciech Matczak - trener GKS-u Tychy, czwartego zespołu polskiej ekstraklasy. Na temat gry Kaděry wyrażał się w samych superlatywach i nie ukrywał, iż marzy mu się start tego hokeisty w barwach górniczego klubu. Kaděra rozważa jednak oferty również z innych klubów i jak stało się w dzisiejszym sporcie profesjonalnym tradycją, decydującym czynnikiem będą warunki finansowe. - *W prasie pojawiły się różne informacje, dotyczące dalszych losów Kaděry. Najbardziej konkretna była w tej sprawie Jihlava i Tychy, ale Roman nie podjął jeszcze ostatecznej decyzji* - powiedział „GL” menedżer Hawierzowa Vitězslav Viteček. - *Moim zdaniem poziom polskiej*

ELIMINACJE PIŁKARSKICH MISTRZOSTW ŚWIATA

Walia pogrążona w smutku

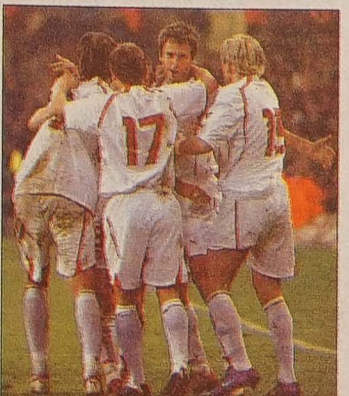
Reprezentacja Polski pokonała w Cardiff Walię 3:2 w meczu grupy 6. eliminacji piłkarskich mistrzostw świata 2006. Polacy od 56. minuty przegrywali po голу Earnshawa, ale gole Tomasa Frankowskiego (72.), Macieja Żurawskiego (81.) i Jacka Krzynówka (85.) sprawiły, że historia zatoczyła koło. Podobnie jak kadrowicze Jerzego Engela, podopieczni Pawła Janasa pokonali Walijszyków na ich terenie i oby z równie dobrym skutkiem zakończyli eliminacje. Biało-czerwoni zajmują drugą lokatę w tabeli grupy VI z punktem straty do Anglii i są jedyną drużyną w Europie, która wygrała trzy wyjazdowe spotkania w eliminacjach MŚ 2006. Po dwa zwycięstwa na obcych stadionach mają Francuzi i Szwedzi. Zwycięstwo zanotowali w środę również Czesi. Podopieczni trenera Karla Brücknera pokonali na wyjeździe Armenię 3:0.

był bramkę w reprezentacji Polski. Jego gol w 72. minucie spotkania z Walią w Cardiff rozpoczął bardzo dobry okres gry biało-czerwonych w środkowym pojedynku. - *Czy odpowiada mi rola dzokera? Nie zastanawiałem się nad tym* - powiedział napastnik Wisły Kraków, który na placu pojawił się w 59. minucie. - *Najpierw byłem rozczulony na trenera, że nie grałem od początku meczu. Gdy wchodziłem na boisko, spojrziałem na twarze chłopaków. Przeraził mnie ich widok. Ale potem wspólnie pociągnęliśmy ten wózek i wygraliśmy* - dodał „Fanek”, który wspólnie z Jackiem Krzynówkiem i Jerzym Dudkiem należał do najlepszych piłkarzy na boisku.

TABELA GR. 6.

1. Anglia	4	10	7:3
2. Polska	4	9	10:5
3. Austria	4	5	8:8
4. Irlandia Pn.	4	3	5:8
5. Walia	4	2	5:8
6. Azerbejdżan	4	2	1:4

(jb, PAP)

Euforia wśród polskich piłkarzy po bramce Żurawskiego na 1:2. Fot. (I)

Był to dla nas bardzo ciężki mecz. Walijscy postawili trudne warunki gry - powiedział selekcjoner polskiej kadry Paweł Janas. - Mieliśmy kłopoty zdrowotne, ale mimo to drużyna podjęła walkę. Cieszę się ze zdobycia kolejnych trzech punktów. Jestem bardzo zadowolony, że w ciągu czterech dni rozegraliśmy dwa mecze na wyjeździe i z przeciwnikami równej klasy osiągnęliśmy bardzo dobre rezultaty. Za to dziękuję zawodnikom. Losy rywalizacji w grupie nie rozstrzygnęły się. Jeszcze do rozegrania zostało po sześć meczów. Ale my mamy dobrą pozycję w rywalizacji o awans - powiedział Janas.

Dzokerem w ekipie Janasa jest napastnik Tomasz Frankowski, aczkolwiek zdaniem ekspertów to napastnik Wisły Kraków powinien grać od pierwszych minut, formę bowiem ma wręcz rewelacyjną. Frankowski w drugim meczu z rzędu zdo-

Nasza oferta

● **PIŁKA NOŻNA. I liga:** Ostrawa - Liberec (poniedziałek 18. 10., 16:40). MŚLF: Zlin B - Trzyniec (jutro, 10.15). **DYWIZJA E:** Karwina - Mikulowice (dzisiaj, 10.15), Orłowa - Cz. Cieszyn (dzisiaj, 10.30), M. Albrechtice - Dziecmonowice (jutro, 15.00), Kralowa - B. Olbrachcice (jutro, 15.00). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** Bogumin - Dobra (dzisiaj, 10.15), Mosty k. J. - Wracimów, Piotrowice - Haj ve Slezsku (dzisiaj, 15.00). **I A KLASA - gr. B:** Rychwałd - Hodslawice, Szpital Witkowice - Stonawa, Przybor - Bystrzyca (dzisiaj, 15.00), Frydlant - Skrzeczoń (jutro, 15.00). **I B KLASA - B:** Pietwałd - Hlubina (dzisiaj, 15.00). **I B KLASA - C:** Dąbrowa - Sucha G., Sedliszcze - Żuków G., Lutynia D. - Jablonków (dzisiaj, 15.00), FK Hawierzów - Wędrzynia, Nydek - Niebory, Śmiałowice - Karwina B, Wierzniovice - Orłowa B (jutro, 15.00). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Datynia D.

- B. Rychwałd, Cierlicko - Zabłocie, L. Łąki - I. Piotrowice, V. Bogumin - Sn Orłowa, Domasławice - SKF Hawierzów (dzisiaj, 15.00), G. Będowice - Sn Hawierzów, Bogumin B - S. Pietwałd (jutro, 15.00). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Palkowice - Oldrzychowice, Gnojnik - Gródek, Noszowice - Bukowice, Ostrawica - Piosek (dzisiaj, 15.00). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Milików - Wojkowice (jutro, 15.00). ● **HOKEJ NA LODZIE - Tipsport Ekstraliga:** Trzyniec - Karlowe Wary (jutro, 17.00). **II liga:** Kromierz - Orłowa (jutro, 17.00). ● **RUGBY - KB Ekstraliga:** Hawierzów - Rziczany (dzisiaj, 16.00). ● **SPOTKANIE PRZYJACIÓŁ NAPRZODU ŁĄKI:** dzisiaj godz. 15.00 na boisku Lokomotywy Łąki.

Schronisko na Skalce Fot. KAZIMIERZ GAJDZICA

NA BESKIDZKIM SZLAKU

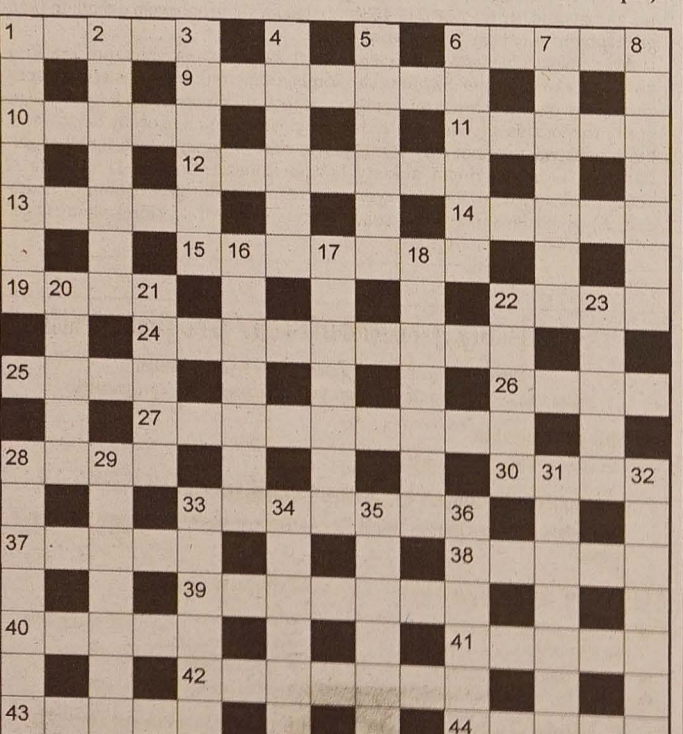
Skalka

Obecne schronisko na Skalce zostało wzniesione na przełomie lat 1999 i 2000 na miejscu po byłym schronisku, które w 1929 r. wybudowało stowarzyszenie turystów niemieckich Beskidenverein. Były niemiecki obiekt jednak 7 stycznia 1998 doszczętnie spłonął. Dzięki inicjatywom Urzędu Gminnego w Mostach koło Jabłonkowa, Klubu Turystów Czeskich oraz jeszcze innych subiektów i osób prywatnych schronisko mogło w stosunkowo krótkim czasie ponownie zaistnieć. Zbudowano je w podobnym stylu, co poprzedni budynek. Obiekt swoim wyglądem dopasowany jest do górskiego krajobrazu. Ze Skalki (932 m n. p. m.) roztacza się piękny widok na okolicę Czadcy, Rączę i Małą Fatrę. Bogaty jadłospis schroniskowej restauracji może zaspokoić najbardziej wybrednych

smakoszy. Schronisko ma 40 miejsc noclegowych w dwu-, trzy-, cztero- i pięcioosobowych pokojach. Na Skalkę można wybrać się kilkoma szlakami turystycznymi. Ten, który prowadzi od dworca kolejowego w Mostach koło Jabłonkowa, jest oznakowany kolorem czerwonym. Jego długość wynosi 4 km. Inna trasa rozpoczyna się przy przystanku kolejowym Mosty Szańce (za tunelem) - pierwszy, 5-km odcinek, na Kościółki oznakowany jest kolorem niebieskim, stąd do schroniska to już tylko kilometr (szlak czerwony). Przed dworcem kolejowym w Boconowicach bierze początek szlak żółty (6 km). Turysty, którzy zdecydują się wyruszyć od hotelu „Salajka” w Łomnej Górnej, mają do pokonania 10 km - szlakiem żółtym oraz czerwonym. Udając się na Skalkę z centrum Łomnej Dolnej, trzeba ująć najpierw 5 km szlakiem niebieskim a następnie 1 km szlakiem czerwonym. Na Skalkę można także dojechać na rowerze. Od schroniska jest niedaleko na Severkę i Wielki Polom. CZESŁAW GAMROT

Krzyżówka

Poziomo: 1. fabuła 6. osobisty w portfelu 9. wygodne fotelowe 10. polelum 11. „22 Lipca” za komuny 12. japońska papieroplastyka 13. najście niespodziewane 14. uciekinier 15. delikatna na palcu 19. Tokaj 22. zastaw 24. specjalistka od handlu bazarowego 25. szef cystersów 26. w piątek na talerzu 27. żeglarzy zrzesa 28. nie zawsze pociecha dla dziadka 30. promocyjny lokal 33. w latach 70. dla nas śpiewała 37. Balbinka 38. koń pełnej krwi 39. tapiseria 40. gryzoń rodem z Ameryki Południowej 41. padlinożerca afrykański 42. wiązka 43. powieść Chateaubrianda 44. wełna z kozy angorskiej. **Pionowo:** 1. tam pałac Jana III znajdziesz 2. popisowa rola J. Monckzi 3. wyspa z waranami 4. amerykański renifer 5. ma przed dziobem zestaw barek 6. idea życia 7. szynka lub baleron 8. wysłannik 16. do przybierania 17. ciut większy od kwintetu 18. Z Montekiem walczył 20. nokaut na tatami 21. szkła do nosa dopasuje 22. czasem ktoś ją puści 23. zbił forsa na dynamicie 28. miliard w toku 29. Treny zainicjowała 31. rozbrajający u naisychnych 32. port nad Kanałem Północnoholenderskim 33. numer strony 34. Redford 35. zbija splonkę w broni palnej 36. tam był „O jeden most za daleko”.

Rozwiązanie krzyżówki z 9 października 2004
Poziomo: 1. CZWORAK 6. MRZONKA 10. WILGA 11. LAWENDA 12. RASISTA 13. STYKS 16. BURBON 20. KACERZ 23. ANATEMA 24. ARNOLD 25. NELSON 26. MUSZKAT 27. WISZNU 28. ALEUTY 29. CHORWAT 30. ZAPACH 33. AWESTA 37. STRAŻ 40. GRZALKA 41. AKROPOL 42. WIATR 43. NUDYSTA 44. TABORET. **Pionowo:** 1. CHLEB 2. WYWAR 3. RONDO 4. KWAS 5. ALPY 6. MARS 7. ZOSIA 8. NOSZE 9. APACZ 14. TRANSPORT 15. KRESKÓWKA 17. UKRAINA 18. BROSZKA 19. NADMUCH 20. KANTATA 21. COLLEGE 22. REOSTAT 30. ZAŁON 31. PRZÓD 32. CALUS 34. WYRÓB 35. SAPER 36. APLIT 37. SAWA 38. REAL 39. ZART.

Karwiniacy grają dziś w Flensburgu

Piłkarze ręczni Banika Karwina w drugiej kolejce Ligi Mistrzów zmierzają się dziś na wyjeździe z niemieckim Flensburgiem (15.00). W ubiegłą niedzielę podopieczni trenera Jiřeĝa Kękrta pokonali u siebie 30:25 chomutowski RK Metkovic, zaś drużyna Flensburgu Handewitt zaledwie zremisowała 24:24 w Preszowie. Favorytami sobotniego spotkania są Niemcy, jednak gospodarze Bundesligi należy bowiem do najlepszych rozgrywek świata.

Karwiniacy jeszcze przed wyjazdem do Niemiec w ramach Interligi zmierzali się na własnym parkiecie z SKP Bratisławą.

■ **KARWINA - ŠKP BRATYSŁAWA 28:20** (12:7). Bramki dla HCB: Kus 7/3, Mrózek 5/1, Sobol 4, Zdráhal Bednařik 3, Bruna 2/1, Prachař Horák, Laclavik, Szymanski po 1. Sędziowali Kohout, Dolejš. Widzów 400. (OK)